

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน
โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

จุฑามาศ แก้วพวง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ปีการศึกษา 2567

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน
โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2

จุฑามาศ แก้วพวง

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถาน
ศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เสนอโดย นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดีคณะครุศาสตร์

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

วันที่ 26 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2567

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ งามอานวนิชย์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอ)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์
ื่อนักศึกษา	จุฑามาศ แก้วพวง
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2567

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและรองผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 80 คน ข้าราชการครูจำนวน 291 คน รวม 371 คน โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน เครื่องมือในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่าง 0.60 - 1.00 ความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ 0.954 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานใช้สถิติทดสอบทีและการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และในรายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในแต่ละด้านไม่แตกต่าง เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ประกาศคุณูปการ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยดีด้วยความช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก การค้นคว้าอิสระ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมการค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้คำปรึกษา และชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จ เรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถาม ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำการค้นคว้าอิสระซึ่งได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนื่องพะยอม อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล และอาจารย์ ดร.สรรัช ชูชีพ

ขอกราบขอบพระคุณ คณะอาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ และเป็นกำลังใจในการทำค้นคว้าอิสระจนเสร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยทดลองใช้เครื่องมือวิจัย และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน

คุณค่าและประโยชน์ของค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องสักการะคุณแต่บิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่กรุณาให้ความเมตตาวางรากฐานการศึกษาให้แก่ผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

จุฑามาศ แก้วพวง

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
สมมติฐานของการศึกษา.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา.....	13
การนิเทศภายในสถานศึกษา.....	15
ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	15
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	17
หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	19
ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	21
กระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา.....	23
การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	26
ความหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	26
ความหมายของคุณภาพผู้เรียน.....	27
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	28
หลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	29
ความสำคัญของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	34
กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน.....	35

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
สภาพทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา	
ลพบุรี เขต 2.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
งานวิจัยในประเทศ.....	46
งานวิจัยต่างประเทศ.....	52
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	56
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	56
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	58
การหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	60
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	79
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	79
สมมติฐานของการวิจัย.....	79
วิธีดำเนินการวิจัย.....	80
สรุปผล.....	81
อภิปรายผล.....	82
ข้อเสนอแนะ.....	86
บรรณานุกรม.....	88

	หน้า
ภาคผนวก.....	96
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	97
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	99
ภาคผนวก ค การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC).....	105
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (try out) เครื่องมือ ในการวิจัย.....	116
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย.....	119
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	122
ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ.....	131

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.....	57
ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	65
ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพ ปัญหาและความต้องการ.....	66
ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการวางแผน การนิเทศ โดยรวมและรายข้อ.....	67
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างสื่อและ เครื่องมือ โดยรวมและรายข้อ.....	69
ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศ ภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ.....	71
ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและ รายงานผล โดยรวมและรายข้อ.....	73
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถาน ศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวม.....	75

ตาราง 9	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง.....	76
ตาราง 10	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ.....	76
ตาราง 11	การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	77

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
ภาพ 2 แผนภาพการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	30

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นในด้านร่างกาย จิตใจ หรือด้านการดำรงชีวิตในสังคมทำให้สังคมไทยเป็นสังคมที่มีคุณภาพประชาชนชาวไทย ให้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ การศึกษาและการเรียนรู้ ยังมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งการศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิด การรับความรู้และประสบการณ์ มีการปรับเปลี่ยนทัศนคติ การสร้างจิตสำนึก การเพิ่มพูนทักษะ การทำความเข้าใจ ให้กระจ่าง การอบรมปลูกฝังค่านิยม ถ้อยทอดสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม ของสังคม โดยจะทำให้บุคคลแต่ละบุคคลนั้นมี ความเจริญงอกงามทางปัญญา มีความรู้ ความสามารถ ที่เหมาะสมสำหรับการประกอบอาชีพ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม มีค่านิยม ที่ดีและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และยิ่งไปกว่านั้นการศึกษาเป็นเครื่องมือใน การพัฒนาประเทศที่สำคัญยิ่งเหนือกว่าสิ่งอื่นใด ไม่ว่าจะเป็นทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การศึกษานั้นจะช่วยยกระดับคุณภาพประชากรของชาติไทย ซึ่งสอดคล้องตามแนวทางของ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หากประเทศมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายสภาพของสังคม เศรษฐกิจและการเมือง การจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้น ก็จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย แนวทางในการจัดการศึกษาในแต่ละประเทศจึงแตกต่างกันตามความเชื่อแนวคิดและปรัชญาการจัดการ ศึกษา (สมหมาย ปะบุตร, 2558, หน้า 11)

ในสถานศึกษาได้จัดรูปแบบการบริหารงานเป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ บริหารวิชาการ บริหารบุคคล บริหารงบประมาณและบริหารทั่วไป ซึ่งด้านบริหารวิชาการถือว่ามีความสำคัญยิ่งในการจัด กระบวนการการเรียนการสอนและการพัฒนาผู้เรียนในสถานศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการมากกว่างานฝ่ายอื่นๆ แต่ในสถานศึกษาก็จะขาดงาน ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไปไม่ได้ ทุกฝ่ายล้วนมีความสำคัญเช่นเดียวกัน เนื่องจากช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้งาน วิชาการดำเนินไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพและผู้บริหารจะบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องเข้าใจขอบข่ายงานวิชาการ รู้จักปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว เหล่านั้นให้ หมดไป (มูนา จารง, 2560, หน้า 2) ซึ่งขอบข่ายของงานวิชาการเป็นกิจกรรมการจัดการใน

สถานศึกษาเกี่ยวกับงานด้านหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้แบบเรียน งานด้านการจัดการเรียน การสอน งานด้านสื่อการเรียนการสอน งานด้านวัดผลและประเมินผล งานด้านนิเทศการศึกษา งาน ด้านการวางแผนการศึกษาเพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนบรรลุจุดหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมี ประสิทธิภาพสูงสุด มีความรู้ มีจริยธรรมและคุณสมบัติต่างๆ ตามที่ต้องการ เพื่อนำไปใช้ในการ ดำรงชีวิตในสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี (สถิตย์ เทศราช, และคนอื่นๆ, 2563, หน้า 416) นอกจากนี้ใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 47 ที่กล่าวถึงระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษา และมาตรฐานระบบประกันคุณภาพ การศึกษาเพื่อพัฒนาและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วย ระบบประกันคุณภาพภายใน และระบบประกันคุณภาพภายนอก การประกันคุณภาพภายใน เป็นการประเมิน ติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากบุคคลภายในสำนักงานเขตพื้นที่ ได้มีการประเมินระบบ การประกันคุณภาพภายในทุกปี และยังมีการประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพ การจัดการศึกษา เพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ซึ่ง จะดำเนินการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การ มหาชน) เพื่อเป็นการประกันคุณภาพมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพ และปัจจุบัน งานด้านการศึกษาได้เจริญก้าวหน้าไปมาก มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่างๆ อยู่ตลอดเวลา เช่น ความรู้ในสาขาวิชาการต่างๆ รูปแบบและวิธีการจัดการเรียนการสอน ไม่ว่าจะเป็นการมีนวัตกรรม หรือมีการใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนของครู ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนา การศึกษาของโรงเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น สิ่งที่จะช่วยกระตุ้นให้มีการพัฒนา ก็คือ การนิเทศทาง การศึกษา

การนิเทศเป็นขอบข่ายงานหนึ่งของการบริหารงานวิชาการ ซึ่งเป็นการชี้แนะให้ความช่วยเหลือ ครูและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา แนะนำและชี้ช่องทางในลักษณะที่เป็นกันเองให้แก่ครู โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้กำหนดให้การนิเทศ ภายในเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินภายนอกตามวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตาม ขอบข่าย การบริหารงานภายในงานนิเทศภายในสถานศึกษา (กรทอง จิรเดชากุล, 2550, หน้า 2) ซึ่งจะกล่าวได้ว่า การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการเพิ่มประสิทธิภาพให้กับสถานศึกษา ซึ่ง จะต้องตั้งอยู่บนหลัก การด้านวิชาการ มีจุดหมายชัดเจน เป็นประชาธิปไตย รับฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่น รวมทั้งการให้ขวัญและกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานหรือครูผู้สอนในชั้นเรียน ทั้งนี้เพื่อให้การจัด การศึกษาในสถานศึกษา มีการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยัง เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูประสบความสำเร็จในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน โดยการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึง

ประสงค์ตามความต้องการของหลักสูตรด้วยเทคนิคและวิธีการที่หลากหลาย การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการที่ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและครูที่ผู้บริหารมอบหมายเป็นความพยายามทุกวิถีทางของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานการศึกษาที่จะปรับปรุงแก้ไขพัฒนาประสิทธิภาพประสิทธิผลในการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานหลักสูตรมาตรฐานการศึกษาชาติเพิ่มสูงขึ้นอย่างยั่งยืนและต่อเนื่อง

จากการศึกษาคู่มือแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เอกสารที่ 9/2562 (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562, หน้า 2) พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกันมีทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ การนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคประเทศไทย 4.0 และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความต้องการให้มีการพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง ซึ่งมีความสอดคล้องกับคู่มือดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน “2563 ปีทองแห่งการนิเทศภายใน” ได้กล่าวไว้ว่า สภาพปัจจุบันการจัดการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2563, หน้า 4) ในการรายงานผลการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกันการนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความเป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ยังมีความต้องการให้มีการพัฒนาระบบนิเทศภายในโรงเรียนให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง ประกอบกับจำนวนศึกษานิเทศก์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีเพียง 7 คน พบปัญหาในการปฏิบัติงานในหน้าที่ กล่าวคือ เวลาส่วนใหญ่ ใ้ไปในการบริหารจัดการงบประมาณที่ได้รับจัดสรรจากต้นสังกัดส่งผลให้งานด้านการปฏิบัติการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในโรงเรียนน้อยมาก ทำให้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาองค์การมหาชน ในภาพรวมมีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 ในทุกกลุ่มสาระและทุกชั้น ยกเว้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีคะแนนสูงกว่าร้อยละ 50 และผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า มีคะแนนสูงขึ้นทุกด้าน แต่มีคะแนนไม่ถึงร้อยละ 50 ยกเว้นความสามารถด้านภาษาและรายงานผลการทดสอบความสามารถด้านการอ่านออกของผู้เรียน (reading test) ปีการศึกษา 2561 ของสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวนโรงเรียนที่เข้าสอบ 30,551 โรงเรียน จำนวนนักเรียนที่เข้าสอบ 760,232 คน (ปกติ 725,924 คน พิเศษ 34,268 คน) พบว่า ในภาพรวมมีคะแนนร้อยละ 68.69 และสภาพปัจจุบันของการจัดการศึกษา

ของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจากรายงานผลการนิเทศของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด ทั้งระบบการบริหารจัดการและระบบการจัดการเรียนการสอน อีกทั้งผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนไม่ได้รับการชี้แนะอย่างทันที่ตามบริบทและสภาพที่แท้จริงของโรงเรียน ดังนั้นจากสภาพดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการยกระดับการบริหารและการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นด้วยกระบวนการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด จึงได้จัดทำคู่มือดำเนินการนิเทศบูรณาการโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานและการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน "2563 ปีทองแห่งการนิเทศภายในห้องเรียนเป็นฐานเพื่อคุณภาพของผู้เรียน" รวมถึงสนองนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 "ปีทองของการนิเทศภายใน" เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ แก่โรงเรียนในสังกัด สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลบรรลุเป้าหมายการจัดการศึกษาของประเทศไทยยุคไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่าความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนมีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัด และเพื่อ เป็นการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลนั้น จึงต้องมีการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ ความช่วยเหลือ ปรับปรุง ชี้แนะแนวทางในการสร้างสื่อวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน วิธีการ เทคนิค การจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียนซึ่งจะส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างราบรื่นได้ได้ ทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และเนื่องจากการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเป็นนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในปีการศึกษา 2562 และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญของการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ซึ่งจัดให้ปี 2563 เป็นปีทองแห่งการนิเทศภายในและได้ให้ความสำคัญ ดำเนินการปฏิบัติมาจนถึง ปีการศึกษา 2566 ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 สำหรับนำไปเป็นแนวทางในการบริหารจัดการในเรื่องการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อนำไปสู่การบริหารงานด้านจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

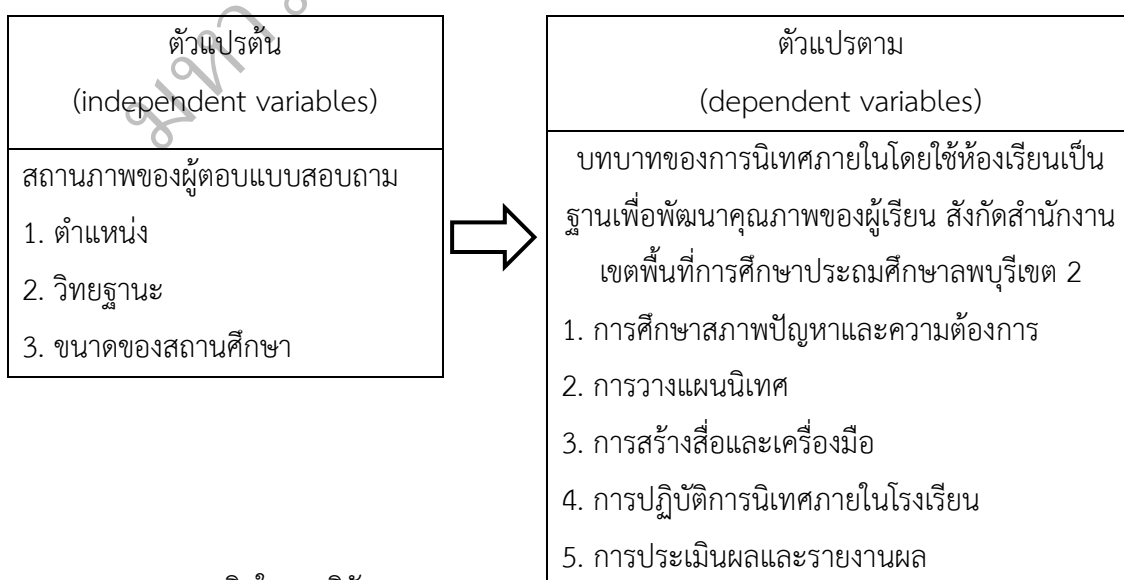
1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการศึกษา

ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา ที่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งผู้วิจัยได้นำกระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มาจากคู่มือแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เอกสารเลขที่ 9/2562 (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562, หน้า 25) มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 104 คน ข้าราชการครู 1,197 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 1,301 คน จาก 130 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, หน้า 3-4)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie, & Morgan, 1970, p.608) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีการคลาดเคลื่อน 0.05 ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและ รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน ข้าราชการครูจำนวน 291 คน รวม 371 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบไปด้วย

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย

2.1.1 ตำแหน่ง

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้บริหารและรองผู้บริหารสถานศึกษา)
- 2) ข้าราชการครู

2.1.2 วิทยฐานะ

- 1) ไม่มีวิทยฐานะ
- 2) ชำนาญการ
- 3) ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

2.1.3 ขนาดของสถานศึกษา

- 1) ขนาดเล็ก (มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120คน)
- 2) ขนาดกลาง (มีนักเรียนตั้งแต่ 121-600 คน)
- 3) ขนาดใหญ่ (มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป)

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่ในการดำเนินการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทำหน้าที่บริหารโครงการและเป็นผู้นำของ

คณะผู้นิเทศภายในโรงเรียนสามารถสรุปข้อบ่งชี้งานดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนตามคู่มือแนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เอกสารลำดับที่ 9/ 2562 หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีกระบวนการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

2.2.1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

2.2.2 การวางแผนนิเทศ

2.2.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ

2.2.4 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน

2.2.5 การประเมินผลและรายงานผล

3. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิจัยในช่วงระยะเวลาปีการศึกษา 2566 – 2567

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลการวิจัยครั้งนี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำไปประกอบการวางแผน พัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้
2. สามารถนำไปประกอบการวางแผนเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพดีมากยิ่งขึ้นต่อไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจ ได้รับมอบหน้าที่ตามอำนาจตามกฎระเบียบกฎหมายหมายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารงานในสถานศึกษา สามารถเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์และการขับเคลื่อนงานด้านนโยบายทางการศึกษา ควบคุมดูแล บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากร ในสถานศึกษาดำเนินงานต่างๆ ไปอย่างราบรื่นสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการความสะดวกช่วยเหลือในด้านต่างๆ แก่บุคลากรทุกฝ่ายในการดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย วางแผนงานในองค์กร สั่งการ ควบคุมบริหารจัดการโดยใช้ความรู้ความสามารถ หลักการ ทฤษฎีต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่องค์กร หน่วยงานหรือสถานศึกษา เป็นผู้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยราบรื่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำให้แก่หมู่คณะ เป็นฝ่ายสนับสนุนให้

คำปรึกษา ในเรื่องการทำงาน เตรียมพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของสถานศึกษาตามแผนงาน วิสัยทัศน์หรือนโยบายที่กำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ

การนิเทศภายใน หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนของครู การพัฒนาสื่อการสอน ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม ปรับปรุงพัฒนาการสอน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูให้มีมาตรฐานเพื่อให้สำเร็จ บรรลุตามจุดประสงค์และวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

การการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการนิเทศระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยการให้คำชี้แนะแนวทาง ช่วยเหลือ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยคำนึงถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลักโดยครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) มุ่งเน้น ให้ห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งคุณภาพ

คุณภาพของผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร อันเนื่องมาจากผลของการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา โดยใช้ทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนโดยครูที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถของผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและทักษะต่างๆที่จำเป็นที่จะสามารถเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา

กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ หมายถึง การสำรวจข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของสถานศึกษาบริบทชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาใชวางแผนการนิเทศตามประเด็นการนิเทศ มากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน กำหนดจุดประสงค์และวิธีการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยวิธีการที่หลากหลาย

ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อม เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องรูปแบบการนิเทศโดยมี

การเปิดโอกาส ให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน ผู้บริหาร มีการให้คำแนะนำที่ดี ในด้านการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือ รวมไปถึงการให้คำแนะนำเสนอแนวทาง เทคนิคการสอน วิธีการสอนใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงให้แก่ผู้ได้รับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินการนิเทศตามที่กำหนดไว้ตามแผน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนงานที่กำหนดไว้โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อม เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินการนิเทศตามที่กำหนดไว้ตามแผน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การนำผลการนิเทศจากผลการรายงานการดำเนินงานเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไปและดำเนินการจัดทำ การปฏิบัติที่ดี (best practice) การดำเนินงาน ตามบริบทของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ขนาดของสถานศึกษา หมายถึง บริบทหรือสภาพของสถานศึกษาที่กำหนดตามจำนวนนักเรียนทั้งหมดที่กำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษา

1. **สถานศึกษาขนาดเล็ก** หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาทั้งหมดจำนวนตั้งแต่ 1-120 คน

2. **สถานศึกษาขนาดกลาง** หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาทั้งหมดจำนวนตั้งแต่ 121 - 600 คน

3. **สถานศึกษาขนาดใหญ่** หมายถึง ขนาดของสถานศึกษาที่มีนักเรียนกำลังศึกษาอยู่ในสถานศึกษาทั้งหมดจำนวนตั้งแต่ 601 คนขึ้นไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เป็นการให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยผู้วิจัยมีขอบเขตในการศึกษา แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นพื้นฐานและแนวทางการศึกษาตามลำดับ ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.1 ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา
2. การนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.1 ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.3 หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.4 ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา
 - 2.5 กระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา
3. การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
 - 3.1 ความหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
 - 3.2 ความหมายของคุณภาพผู้เรียน
 - 3.3 จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
 - 3.4 หลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
 - 3.5 ความสำคัญของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
 - 3.6 กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
4. สภาพทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา

ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอความหมายผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

ชัยยนต์ เพาพาน (2559, หน้า 4) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติงาน ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญและมีอิทธิพลสูงสุด ต่อคุณภาพและผลลัพธ์ที่ได้จากระบบการศึกษา ประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผล ของสถานศึกษา

ถวิล อรัญเวศ (2560, หน้า 5) ให้นิยามว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารงานและมีทักษะความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการองค์กร หน่วยงานหรือสถานศึกษา มีทักษะและสมรรถนะต่างๆ ในการกำหนดวิสัยทัศน์ กำหนดนโยบายเป้าหมายและวิธีการทำงานที่ชัดเจน สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการใช้ศาสตร์และศิลป์ควบคู่กับยุทธศาสตร์หรือมีหลักการต่างๆ ในการบริหารงานอย่างสูงสุด

ปทุมรัตน์ สิริบุ (2560, หน้า 33) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ดำรงตำแหน่งเป็นหัวหน้า หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจ และรับผิดชอบทำให้การทำงานในหน่วยงาน องค์กร สำนักงาน หรือสถานศึกษาสำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ หรือเป็นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ หรือตามที่กฎหมายกำหนด

คมสันต์ วงษ์ชาติ (2561, หน้า 15) ได้ให้ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือได้รับมอบหมายให้ดำรงตำแหน่ง และมีหน้าที่ที่รับผิดชอบมีอำนาจตามกฎหมายกำหนด ให้เป็นผู้นำในการดำเนินการให้สถานศึกษาหรือองค์กรที่ตนสังกัด อยู่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพโดยสามารถใช้วิธีการต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

สุกฤตยา ปงกันทา (2561, หน้า 22) สรุปไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ที่มีอำนาจ หน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย หรือได้รับการแต่งตั้งและเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีความเป็นผู้นำที่ดีและ มีอำนาจในการอำนวยการงานต่างๆ ขององค์กรหรือสถานศึกษา เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่กำกับ ควบคุมดูแลให้บริการ และสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ร่วมงาน เพื่อให้การดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษาบรรลุตามแผน เป้าประสงค์และนโยบายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 (2563, หน้า 5) ให้ความหมายผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารการศึกษานอกสถานศึกษา ตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่การศึกษาขึ้นไป

แคลด์เวลล์ (Caldwell, 2000, p.130) ได้กล่าวถึงความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ว่าหมายถึง ผู้ที่มีภาวะผู้นำทางการศึกษา ที่สามารถขับเคลื่อน บริหารให้งานด้านการศึกษามุ่งสู่จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความคิด และจุดประกายทางความคิดการทำงานให้ การดำเนินการ เป็นไปได้อย่างราบรื่น มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความหมายว่า ผู้ที่มีอำนาจได้รับมอบหน้าที่ตามอำนาจ ตามกฎระเบียบ กฎหมายหมายต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ในการบริหารงานในสถานศึกษา สามารถเป็นผู้นำด้านวิสัยทัศน์ และการขับเคลื่อนงานด้านนโยบายทางการศึกษา ควบคุมดูแล บริการและอำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาดำเนินงานต่างๆ ไปอย่างราบรื่นสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2. ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา

ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

เอกพล กาญจนสำเร็จ (2560, หน้า 15) กล่าวว่า การจัดการศึกษาในโรงเรียนให้มีมาตรฐานคุณภาพดีบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องสามารถ เป็นผู้นำขององค์กร ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพ และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กร รวมทั้งการได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารจึงถือว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งและสามารถใช้เป็นแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานและพัฒนาสถานศึกษาให้ ประสบผลสำเร็จได้

จริญญา เกษมศรี (2560, หน้า 16) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ คือ บุคคลที่หน้าที่และมีบทบาทอันสำคัญยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการจัดการศึกษา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการศึกษาที่เป็นผู้บริหารที่มีความเป็นมืออาชีพ มีทักษะในการบริหารจัดการ เพื่อการบริหารงานในสถานศึกษาดำเนินไปได้อย่างสำเร็จและเรียบร้อย พัฒนางานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพในปัจจุบันจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา มีอาชีพ

ณัฐพล วัฒนาชัยมงคล (2565, หน้า 24) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกุญแจสำคัญเพราะสถานศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นและจุดสุดท้ายของประชากรส่วนใหญ่ของประเทศที่จะพัฒนาพัฒนาคนและประเทศชาติโดยการใช้ทรัพยากรและเวลาที่น้อยที่สุดแต่งานต้องบรรลุเป้าหมายให้คุณภาพสูงสุด โดยอาศัยกระบวนการบริหารจัดการ การวางแผน จัดการองค์กร นำองค์กร ควบคุม ใช้

ศาสตร์และศิลป์ ในการบริหารงานไปสู่การบริหารงานด้านต่างๆ ในองค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตามเป้าหมายที่ได้วางไว้

ไฮแมน, วิลเลียม, และคอนเนอร์ (Haiman, William, & Connor, 1985, p.422) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ในการทำงาน รวมทั้งคุณสมบัติ ด้านอื่นๆ ซึ่งจะสามารถทำให้การบริหารงานเกิดผลดีแก่ทุกฝ่าย ผู้บริหารสถานศึกษาที่ขาดความสามารถจะขาดความไว้วางใจจากผู้ใต้บังคับบัญชาอันเป็นสาเหตุแห่งปัญหาของการบังคับบัญชาในที่สุด ความสามารถในการทำงานของผู้บริหารนั้น จะก่อให้เกิดความศรัทธาเลื่อมใสจากผู้ร่วมงานและบุคคลทั่วไปแล้ว และยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอย่างยิ่งในการนำพาองค์กร ไปสู่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์

คอนเจอร์, และคานุงโก (Conger, & Kanungo, 1989, p.79) เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งในการวางแผนงานต่างๆ เช่น งานนโยบายเกี่ยวกับ รายการหลักสูตรทางการศึกษา และกระบวนการสอนบุคลากร นักเรียน ครูอาจารย์การเงิน และงานธุรการต่างๆ

เบส (Bass, 1998, p 92) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในฐานะที่เป็นผู้นำ ที่จะต้องมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบสถานศึกษาทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นด้านบุคลากรทางการศึกษา หรือรับผิดชอบต่อแก่นักเรียนนักศึกษา รวมไปถึงในด้านการจัดการศึกษาหรือการพัฒนาคุณภาพของงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

สรุปได้ว่า ความสำคัญผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีความสำคัญ เป็นอย่างยิ่งในการดำเนินงานต่างๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยภายในสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นการแก้ปัญหาต่างๆ โดยการใช้ความรู้ความสามารถ ทฤษฎี หลักการทางการบริหาร การศึกษามาใช้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารจัดการให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงานไปได้อย่างคล่องตัว และเป็นผู้รับผิดชอบต่องานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษาให้มีมาตรฐาน พัฒนางานฝ่ายต่างๆ ให้มีคุณภาพที่ดี บรรลุผลประสพผลสำเร็จตามเป้าหมายหรือนโยบายต่างๆ ที่กำหนดไว้

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้

ธงชัย เจนโกศล (2557, หน้า 28) สรุปได้ว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง อำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบเกี่ยวกับการงานหรือการบริหารงานโดยตรง และงานพิเศษที่ควรจะต้องกระทำ หรือพฤติกรรมที่คาดหวังสำหรับผู้อยู่ในสถานภาพต่างๆ ว่าต้องปฏิบัติอย่างไร เป็นบทบาทที่คาดหวัง โดยกลุ่มคนหรือสังคม

บุญยวีร์ เกิดศรี (2558, หน้า 14) สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหาร คือ การกระทำของผู้บริหาร หรือพฤติกรรมตามตำแหน่งหน้าที่หรือสถานภาพ ซึ่งเป็นไปตามความคาดหวังของสังคมหรือตามลักษณะของการรับรู้บทบาทเป็นผลของการแสดงออกตามสิทธิและหน้าที่ที่พึงกระทำ

ธนิสา คูประเสริฐ (2559, หน้า 12) กล่าวถึง บทบาทการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการและกิจกรรมที่ผู้บริหารดำเนินงานในกิจกรรมด้านต่างๆ ของสถานศึกษาที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีการดำเนินการวางแผนงาน มีการบริหารจัดการและควบคุมเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ภารกิจ และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อที่จะทำให้วัตถุประสงค์ของสถาบันการศึกษาบรรลุผลตามเป้าหมายและนโยบายของประเทศ

หนึ่งฤทัย มะลิทอง (2560, หน้า 18) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ต่างๆ ในการเป็นผู้นำ และให้การสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู มีส่วนร่วมในการพัฒนา และการใช้หลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษา การแก้ปัญหาและตัดสินใจ การเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะมีผลทำให้การจัดการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และทำให้องค์กรสามารถประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

กิริติกร หนูตอ (2561, หน้า 23) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการ ซึ่งต้องมีบทบาทในการวางแผนงานในการจัดการองค์การ หน่วยงานหรือสถานศึกษา มีการสั่งการ และการควบคุม ผู้บริหารต้องรับผิดชอบในการสร้างคนให้มีคุณภาพ ผู้บริหารต้องเข้าใจหลักการ ในการเปลี่ยนแปลง มีการติดตาม ตรวจสอบด้านการเปลี่ยนแปลงอย่างใกล้ชิด และเตรียมตัวให้พร้อม ในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลง ต้องมีวิสัยทัศน์ มีความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้เปลี่ยนแปลงได้ทัน ตามกระแสสังคม ตามสถานการณ์ต่างๆ และเป็นนักเรียนที่รู้งาน เป็นผู้มีอำนาจและมอบอำนาจ การตัดสินใจ เป็นผู้สนับสนุน ผู้บริหารในฐานะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศในการอยู่รอดขององค์กร และการบริหารที่ดีจะต้องสร้างวิสัยทัศน์ให้สอดคล้องกับกระแสโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารจะต้องเห็นคุณค่า ของสารสนเทศในการบริหารจัดการ ซึ่งช่วยให้การบริหารทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน และต้องมีการติดตามสารสนเทศในระบบใหม่ๆ เพื่อนำมาวางแผน ปรับปรุงแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการบริหาร องค์กร เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาองค์กรซึ่งในที่สุดก็จะนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายความสำเร็จได้

กอร์ดัน (Gorton, 1983, p.71) ได้กล่าวไว้ว่า กำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 6 ประการ ดังนี้ 1) เป็นผู้จัดการ 2) เป็นผู้นำทางการศึกษา 3) เป็นผู้วินิจฉัยและรักษาวินัย 4) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี 5) เป็นผู้ริเริ่ม 6) เป็นคนกลาง

เนเชวิช (Knezevich, 1984, p.27) ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ดังนี้ 1) นำนโยบายของหน่วยเหนือไปสู่การปฏิบัติ 2) กำหนดจุดมุ่งหมาย ทิศทาง จัดลำดับความสำคัญก่อนหลังของภารกิจให้ชัดเจนและปฏิบัติตามที่กำหนด 3) จัดหาทรัพยากรต่างๆ และใช้ประโยชน์ อย่างรอบคอบ 4) ช่วยเพิ่มผลผลิตของบุคลากรทุกคน 5) ประสานความพยายามของบุคลากรเข้าด้วยกันและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำงานภายในองค์กร 6) ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ ของยุทธศาสตร์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานและบุคลากรในองค์กรเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 7) ช่วยสร้างภาพพจน์ให้แก่สถาบันและบุคคลเพื่อให้เห็นว่าองค์กรที่มีประสิทธิภาพจะมีผลผลิตและการเคลื่อนไหว ที่รวดเร็ว

เคนเนทส์, และเจน (Kenneth, & Jane, 2000, p.103) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ควรปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทของกลุ่มและกิจกรรม โดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มใหญ่ๆ ดังนี้ 1) ด้านบุคคล ได้แก่ บทบาทด้านการเป็นหัวหน้าองค์กร หน่วยงานหรือสถานศึกษาและการเป็นผู้นำของหมู่คณะ 2) ด้านข้อมูลสารสนเทศ ได้แก่ บทบาทในการเป็นศูนย์รวมของการสั่งการภายในองค์กร หรือการกระจายงานภายในองค์กร ประกอบด้วย การรับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและเป็นรูปธรรมมากที่สุด 3) ด้านการตัดสินใจ ได้แก่ บทบาทในการเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์กิจกรรมใหม่ๆ เป็นผู้จัดการ แก้ไขกับปัญหาอุปสรรคโดยการใช้หลักการและทฤษฎีต่างๆ เป็นผู้จัดการความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่างๆ ภายในองค์กร

สรุปได้ว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา คือ ผู้อำนวยการความสะดวกช่วยเหลือในด้านต่างๆ แก่บุคลากรทุกฝ่ายในการดำเนินงานไปด้วยความเรียบร้อย วางแผนงานในองค์กร สั่งการควบคุม บริหารจัดการโดยใช้ความรู้ความสามารถ หลักการ ทฤษฎีต่างๆ ที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แก่องค์กร หน่วยงานหรือสถานศึกษา เป็นผู้ปรับปรุงแก้ไขปัญหาหรือแก้ไขสถานการณ์ต่างๆ ให้เป็นไปอย่างเรียบร้อยราบรื่น มีความคิดสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำให้แก่หมู่คณะ เป็นฝ่ายสนับสนุนให้คำปรึกษา ในเรื่องการทำงาน เตรียมพร้อมที่จะรับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ปฏิบัติภารกิจต่างๆ ของสถานศึกษาตามแผนงาน วิสัยทัศน์หรือนโยบายที่กำหนดไว้ให้ประสบผลสำเร็จ

การนิเทศภายในสถานศึกษา

1. ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความหมาย ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558, หน้า 22) สรุปไว้ว่าการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการร่วมกันปรึกษาหารือหาแนวทางแก้ปัญหา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยการให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ

ให้ความร่วมมือ ส่งเสริมสนับสนุนของทุกฝ่ายร่วมกัน ติดตาม และพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอน หรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้หรือเป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

ชญากาญจน์ ศรีเนตร (2558, หน้า 17) กล่าวว่า การนิเทศในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ ในการทำงานร่วมกันระหว่างครูและบุคลากรทางการศึกษา นำโดยผู้บริหาร ศึกษา นิเทศก์ ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาในด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การจัดการเรียนการสอนของครูอันเป็นผลสำเร็จและเป้าหมายสูงสุดในด้านการพัฒนาคุณภาพ การเรียนรู้ของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วิไลพร อ่อนภูเขา (2561, หน้า 8) สรุปว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการ ดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา ร่วมกันแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนการสอน เพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน ของครูให้เกิดประสิทธิผล ส่งผลให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ที่ ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นอีกด้วย

สุภจรรย์ กาใจ (2562, หน้า 53) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นกระบวนการ ทางการจัดการเรียนการสอนในด้านต่างๆ ที่จะช่วยส่งเสริมให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย ทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งที่จะพัฒนาครูผู้สอนเป็นหลัก เนื่องจากปรัชญาของการนิเทศ การศึกษานั้น มีความเชื่อว่าครูสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา ครูเป็นผู้นำกระบวนการและ องค์ประกอบอื่นมาใช้เพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียน เน้นในด้านการช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษาและกระตุ้นครูผู้สอน เพื่อลดความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานการสอน การแก้ไขปรับปรุงคุณภาพการจัดการกิจกรรมต่างๆ การส่งเสริมขวัญและกำลังใจ และการส่งเสริมให้มี การเริ่มการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ด้านการศึกษา

จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์, และสุธี วรประดิษฐ์ (2563, หน้า 17 - 30) ให้ความหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการบริหารทางวิชาการที่ดิงาม โดย อาศัยการปฏิบัติงานร่วมกันของครูและผู้บริหารโรงเรียน โดยอาศัยหลักธรรมชาติความเป็นกัลยาณมิตรต่อ กันในโรงเรียน ได้แก่ ความมีน้ำใจให้แก่กัน การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การแนะแนวด้านการจัดการ เรียนการสอนที่ถูกต้อง การยอมรับนับถือ ซึ่งกันและกัน โดยที่ครูได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง โดย มุ่งหวังความสำเร็จเป็นกระบวนการพัฒนาบุคลากรอย่างหนึ่งของสถานศึกษา เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ ครูมีการพัฒนาการสอน และมีความเข้มแข็งในการจัดการเรียนการสอน โดยผู้บริหารและครูใน โรงเรียนร่วมมือกัน โดยใช้เทคนิควิธีและกิจกรรมการนิเทศให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเต็มตาม ศักยภาพ และมีความสามารถ ในการปฏิบัติงาน ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะ มีการประสานสัมพันธ์ และเสริมสร้างขวัญกำลังใจ โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพการจัดการศึกษาของนักเรียนดีขึ้น กว่าเดิม

โกลแฮมเมอร์, และคนอื่นๆ (Goldhammer, et al., 1980, p.38) ได้สรุปจากคำจำกัดความการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า เป็นลักษณะงานที่มอบหมายให้ครู หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้ทำการนิเทศ เป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนหรือครูแนะแนวในสถานศึกษาให้มีการพัฒนาการสอน และแนะนำวิธีการสอน การนำสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอนมาใช้ โดยเน้นถึงทักษะในการติดต่อสื่อสารปัจจุบันการนิเทศการศึกษาเป็นความพยายามในการที่จะช่วยเหลือครูในด้านต่างๆ ไม่เพียงแต่ด้านวิชาการเท่านั้น และเป็นการสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

เซเปดา (Zepeda, 2007, p.43) กล่าวว่า การนิเทศทางการศึกษา เป็นการนิเทศการศึกษาเพื่อช่วยให้ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนของนักเรียน ช่วยในการพัฒนาการสอนครู และการศึกษา โดยความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนนักศึกษา เพื่อทำการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จด้านการสอนของโรงเรียน

กลิกแมน, และรอสส์-กอร์ดอน (Glickman, & Ross-Gordon, 2007, p.6) ให้ความเห็นเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาว่า เป็นแนวคิดเกี่ยวกับงานและหน้าที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนของครูให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งจะเกี่ยวข้องในด้านการสอน หลักสูตรการจัดครูเข้าสอน การจัดสื่อการสอนต่างๆ รวมไปถึงจัดหา สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน การเตรียมแผนและพัฒนาครู รวมทั้ง การประเมินการจัดการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การเตรียมความพร้อมในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนของครู การพัฒนาสื่อการสอน ส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม ปรับปรุงพัฒนาการสอน เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของครูให้มีมาตรฐานเพื่อให้สำเร็จ บรรลุตามจุดประสงค์และวิสัยทัศน์ที่สถานศึกษากำหนดไว้

2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีนักวิชาการศึกษาหลายท่านได้เสนอจุดมุ่งหมาย ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2549, หน้า 51) ได้กำหนดความมุ่งหมาย ของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุน และให้ความช่วยเหลือครูในด้าน การจัดการเรียนการสอนของครูในชั้นเรียน ให้ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงานตามเป้าหมาย หรือ การเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนในทุกๆ ด้าน ทั้งทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ให้เต็มตามศักยภาพและตามวัยของผู้เรียน โดยความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษา

วิชัย มานะพิมพ์ (2556, หน้า 46) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษาไว้ว่า การนิเทศภายในสถานศึกษาโรงเรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ มีประสบการณ์

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอน เกิดความเจริญงอกงาม เพื่อเกิดความร่วมมือในการทำงานและสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่สูงขึ้น

วรรณิ ภิรมย์คำ (2558, หน้า 35) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ในด้านการสอน รวมไปถึงการจัดทำแผนการสอน การพัฒนาบุคลากรให้ตระหนักถึงจิตวิญญาณความเป็นครู ส่งเสริมขวัญและกำลังใจของครูผู้สอน ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีทั้งผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมถึง เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานการสอนของบุคลากรในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2562, หน้า 12) ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน โรงเรียน มุ่งพัฒนาคน พัฒนางาน เช่น งานสอน งานการจัดการ ชั้นเรียน งานด้านการพัฒนาหลักสูตร มีการประสานสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน การให้ความช่วยเหลือ การสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้ได้ผลงานที่ดี มีคุณภาพ

จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาदनันท์, และสุธี วรประดิษฐ์ (2563, หน้า 17 - 31) กล่าวถึงการนิเทศการศึกษา มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาครูเป็นสำคัญ เพราะครูเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการศึกษา และครู เป็นผู้นำกระบวนการต่าง ๆ มาสู่การปฏิบัติ เป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมให้ครูเกิดพัฒนาในด้านต่างๆ สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และนำความรู้ความสามารถที่มีมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพในการเรียนการสอนและพัฒนาศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามมาตรฐาน และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรต่อไป

แฮร์ริส (Harris, 1975, p.13) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน คือ สิ่งที่บุคลากร ในโรงเรียนกระทำต่อบุคคลในโรงเรียนด้วยกัน หรือสิ่งใดสิ่งหนึ่งในโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์ ที่เปลี่ยนแปลงปรับปรุงพัฒนา ปรับปรุงการดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อมุ่งให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนเป็นสำคัญ

โกลธัมเมอร์, และคนอื่นๆ (Goldhammer, et al., 1980, p.13) ได้กล่าวถึงการนิเทศ เป็นงานที่มอบหมายให้ครู หรือผู้นิเทศเป็นผู้ที่จะกระตุ้นให้ครูหรือครูแนะแนวในโรงเรียนได้มีการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยนำวิธีการสอน เทคนิคการสอน สื่อการสอนมาใช้โดยเน้นการติดต่อสื่อสารที่จะช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียน ช่วยเหลือครูในด้านต่างๆ ตลอดจนสร้างบรรยากาศที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ เพื่อต้องการปรับปรุงพัฒนา การจัดการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียน การบริหารหลักสูตร การพัฒนาหลักสูตร โดยมีความร่วมมือกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกๆ ฝ่าย การให้ความช่วยเหลือครูผู้สอน

ส่งเสริมขวัญ และกำลังใจให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติหน้าที่ ส่งเสริมสนับสนุนการทำงานฝ่ายต่างๆ ในสถานศึกษา มุ่งประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ

3. หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา

หลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอหลักการของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2546, หน้า 24-25) ได้กล่าวถึงการดำเนินการการนิเทศภายในสถานศึกษา มีหลักการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้ 1) การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นงานของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ช่วยบริหารหัวหน้าหมวดวิชาการ และคณะครูอาจารย์ภายในสถานศึกษา มีหน้าที่นิเทศเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในด้านการจัดการเรียนการสอน 2) ประสานความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการนิเทศระดับเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มโรงเรียน หรือโรงเรียน และแหล่งวิทยาการ ให้บริการช่วยเหลืองานวิชาการต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การนิเทศภายในโรงเรียนจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้น ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูด้วยกัน และบุคลากรในสถานศึกษา การได้รับขวัญและกำลังใจจากผู้บริหารสถานศึกษา และยอมรับ ในความสามารถของผู้ให้การนิเทศในสถานศึกษา พร้อมทั้งผู้รับการนิเทศภายในสถานศึกษา ให้การสนับสนุนด้วย

ชญากาญจน์ ศรีเนตร (2558, หน้า 24) กล่าวว่า การนิเทศภายในสถานศึกษามีความจำเป็นสำหรับบุคลากรทางการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะเนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ดังนั้นการนิเทศติดตาม ประเมินผลการจัดการเรียนการสอน สำหรับผู้เรียนจะสามารถสร้างแนวความคิดใหม่ๆ เทคนิคหรือวิธีการใหม่ๆ แก่ครูในการที่จะพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง ซึ่งเป็นการแสวงหาความรู้และปรับปรุงพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพอยู่เสมอ

ศิริวรรณ ลีกิจเจริญผล (2559, หน้า 51) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษา หมายถึง แนวปฏิบัติที่ผู้นิเทศพึงจะยึดถือในขณะดำเนินการนิเทศเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ โดยต้องตระหนักอยู่เสมอว่า การนิเทศนั้นต้องเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา มีความเป็นประชาธิปไตย เป็นกระบวนการสร้างสรรค์ สร้างขวัญกำลังใจมีความเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอน การประสานสัมพันธ์ กับกิจกรรมอื่นๆ เคารพความแตกต่างระหว่างบุคคล สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเองในชั้นเรียน มุ่งให้ครูรู้จักคิดค้นเทคนิควิธีการใหม่ๆ ในการทำงาน และควรเป็นไปอย่างเรียบง่าย ซึ่งหลักการเหล่านี้ เป็นพื้นฐานสำหรับการนิเทศ ของผู้นิเทศที่จะทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่ดีขึ้น

รัศมี ภูกันดาน (2562, หน้า 35) ได้กล่าวถึงหลักการนิเทศภายในไว้ว่า หลักการที่สำคัญของ การนิเทศภายในประกอบไปด้วยหลักการ ดังนี้ 1) หลักการวางแผน คือ กระบวนการวิเคราะห์ ผลการกำหนดวัตถุประสงค์ไว้ล่วงหน้า โดยเลือกการปฏิบัติโดยวิธีที่เหมาะสมที่สุดเพื่อให้บรรลุสำเร็จ ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 2) หลักความร่วมมือ คือ กระบวนการทำงานร่วมกัน ร่วมมือ

ร่วมใจกัน เพื่อดำเนินงานแก้ไขปัญหาและประสานงานซึ่งกันและกัน 3) หลักการบูรณาการ คือ กระบวนการนำ สิ่งต่างๆ ที่มีความเหมาะสมเข้าไว้ด้วยกัน 4) หลักการประเมิน คือ กระบวนการ การวัดผล ในการดำเนินงานต่างๆ ด้วยเครื่องมือ สื่อนวัตกรรมที่มีคุณภาพและมีความเหมาะสมกับ บริบท ของสถานศึกษานั้นๆ โดยเริ่มจากความถูกต้องตามหลักวิชา และความเป็นประชาธิปไตย

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2562, หน้า 13) กล่าวว่า หลักการของการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และผู้รับ การนิเทศ คือ ครูผู้สอน ตามความต้องการและความจำเป็น ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน โดยมีเป้าหมายเดียวกัน

อนงค์นาถ เคนโพธิ์ (2562, หน้า 25) สรุปหลักการนิเทศว่า เป็นสิ่งที่ผู้นิเทศควรยึดถือ ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายการนิเทศที่กำหนด ผู้นิเทศควรพัฒนาตนเองให้มีความรู้ ความสามารถเพื่อสร้างพลังศรัทธา ความเชื่อมั่นให้กับผู้รับการนิเทศก่อนที่จะเริ่มการปฏิบัติการนิเทศ อย่างมีขั้นตอน มีการวางแผน ติดตาม ช่วยเหลืองาน อย่างต่อเนื่องจนเสร็จสิ้นกระบวนการทำงาน เป็นทีม ให้กำลังใจ แลกเปลี่ยนแบ่งปันประสบการณ์ที่ดี ยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ชี้แนะ กระตุ้น ให้ผู้รับการนิเทศได้พัฒนาตนเอง ให้โอกาสได้แสดงความสามารถอย่างเต็มที่ และใช้ศักยภาพ ของตนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

สามารถ ผ่องศรี (2563, หน้า 30 - 31) สรุปว่า หลักการนิเทศการศึกษา คือ การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จะต้องอาศัยความร่วมมือระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เน้น การสร้างประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ทุกคนได้สร้างสรรค์ความคิดและเจตนาที่ดีต่อกัน ในการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้นิเทศจะต้องเป็นผู้นำด้านการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและผู้รับการนิเทศ เป็นผู้สร้างสรรค์ผลงาน เพื่อมุ่งส่งเสริมบรรยากาศแห่ง ความร่วมมือร่วมใจกัน การสร้างขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานในการพัฒนาอาชีพให้เจริญก้าวหน้า ตลอดจนการส่งเสริม ความร่วมมือระหว่าง ผู้ปฏิบัติงานในการวางแผนร่วมกันเพื่อให้เกิดความสำเร็จ ตามเป้าหมายการนิเทศ ที่กำหนด

โชคระวี เจียมพุก (2563, หน้า 16) กล่าวว่า หลักการนิเทศการศึกษา หมายถึง การปรับปรุง การเรียนการสอนและการดำเนินการ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน ซึ่งต้อง คำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล ผ่านความดีตรีมสร้างสร้างสรรค์ มีการวางแผนอย่างเป็นระบบ มีการประสานความร่วมมือ สร้างความผูกพัน ความมั่นคงต่ออาชีพเกิดความพึงพอใจในการทำงาน และใช้ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้งานนั้นไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รวมทั้งมุ่งส่งเสริม วิชาชีพครู

สรุปได้ว่า หลักของการนิเทศภายในสถานศึกษา คือ การปรับปรุงพัฒนา การเปลี่ยนแปลง การจัดการเรียนการสอนพัฒนาให้ดีขึ้นในรูปแบบใหม่ๆ โดยความร่วมมือระหว่างเครือข่ายการนิเทศ

ภายในสถานศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างครูในโรงเรียนโดยมีหลักการ ดังนี้ 1) นิเทศกันภายในสถานศึกษาโดยครูหัวหน้าฝ่ายวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นิเทศ 2) ผู้นิเทศทำหน้าที่กำกับติดตาม ประเมินผล อำนวยความสะดวกให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาแก่คณะครูในด้านการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน 3) แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิค วิธีการสอนระหว่างครูผู้สอนในโรงเรียน 4) นำผลนิเทศ มาประเมินผล และนำผลที่ได้ไปปรับปรุงพัฒนาเปลี่ยนแปลงการจัดการเรียน การสอนให้ดียิ่งขึ้น

4. ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา

ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความสำคัญ ของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

ดาวรรณ เอ็มนิล (2555, หน้า 9) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นลักษณะการนิเทศการศึกษาที่ดำเนินงาน โดยบุคลากรของโรงเรียน เพื่อปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครู ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การนิเทศการศึกษาโดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน โดยครูเป็นเพียงผู้รับการนิเทศเท่านั้น ไม่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน เนื่องจากการศึกษาและเทคโนโลยีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ระบบการศึกษาจึงมีความสำคัญมากขึ้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องจัดการนิเทศการศึกษาแบบ "การนิเทศภายในโรงเรียน"

สัญญา พูลสุข (2556, หน้า 30) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศภายในมีความสำคัญและจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน เนื่องจากผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาโดยตำแหน่งจากภายนอกหรือศึกษานิเทศก์มีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถ สนองต่อความต้องการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนต่างๆ ได้ทั่วถึง และบุคลากรภายในโรงเรียนมีความรู้ความสามารถเพียงพอ และเข้าใจถึงปัญหาที่แท้จริง ล่วงรู้แนวทางต่างๆ ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุด และสามารถติดตามการปฏิบัติงาน หรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะอยู่ใกล้ชิดกัน ทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมาย และยังเป็นการสร้างความสัมพันธ์ การการยอมรับซึ่งกันและกันด้วย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องร่วมกันวางแผน ปฏิบัติการนิเทศ ร่วมกันประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

ภักทิรา สุปการ (2557, หน้า 38) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการศึกษาไว้ว่า ผู้ที่มีหน้าที่นิเทศจำเป็นต้องดำเนินการให้ความดูแล ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือผู้รับการนิเทศ ให้มีความสามารถในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนการจัดการเรียนการสอน และการจัดการเรียนรู้ให้ก้าวทันเหตุการณ์ในปัจจุบัน ที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและกำลังจะเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ

วนิดา ฉัตรวิราม (2557, หน้า 11-12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน ไว้ดังนี้ 1) การปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลจำเป็นต้องปฏิรูป

การศึกษา ให้ได้มาตรฐาน โดยเฉพาะการทำงานของครูในสภาพแวดล้อมที่กำลังเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทาง ด้านการศึกษา และเทคโนโลยีด้านดิจิทัลเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

2) การเปลี่ยนแปลงทางสังคม การศึกษาจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม การนิเทศจะช่วยให้เกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์การที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้นก็คือ โรงเรียนหรือสถานศึกษา 3) ความเจริญก้าวหน้าของวิชาความรู้ความรู้ด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นโดยไม่หยุดยั้ง แม้แนวคิดในเรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ก็เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การนิเทศการศึกษา จะช่วยให้ครูมีความรู้ทันสมัย อยู่เสมอ 4) การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นสิ่งที่สังคมยอมรับว่า สามารถพัฒนางานได้ การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่างๆ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้พัฒนาขึ้น จำเป็นต้องได้รับการชี้แนะหรือการนิเทศการศึกษาจากผู้อำนวยการโดยเฉพาะ จึงจะทำให้แก้ไขปัญหาได้สำเร็จลุล่วง 5) การจัดการศึกษา ของประเทศเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของชาติ จะต้องมีการควบคุมดูแลด้วยระบบการนิเทศการศึกษา 6) การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความจำเป็น ต่อการพัฒนาการทำงานของครู แม้ว่าครูจะได้รับการฝึกฝนมาอย่างดีแล้วก็ตาม แต่ครูก็ต้อง ปรับปรุงฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ 7) ครูยังต้องได้รับการพัฒนาในหลายๆ ด้าน การนิเทศภายในโรงเรียน จึงมีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียม การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 8) การพัฒนาครู ให้ทันสมัย การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็น ต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอนใหม่ๆ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มี อยู่เสมอ

จิรวรรณ สุวรรณสาม (2558, หน้า 26) ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศภายใน โรงเรียน การนิเทศภายในมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากสังคมในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลง ตลอดเวลา ครูจะต้องมีการปรับปรุงตนเองและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอยู่ตลอดเวลา อันจะเป็นการรักษามาตรฐานการศึกษา และจะเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น การนิเทศภายใน เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร บุคลากรในโรงเรียน และบุคคลที่มี ส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อที่จะปรับปรุงงานต่างๆ ในสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียน การสอนของครู พัฒนาหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน สูงขึ้น

กรรณิกา นิลเพชร (2558, หน้า 21) กล่าวถึงความสำคัญและความจำเป็นของ การนิเทศภายในโรงเรียนไว้ว่า การนิเทศเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการที่จะพัฒนา คุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบ เปรียบได้กับคำกล่าวที่ว่า การนิเทศภายในคือหัวใจของ โรงเรียนโดย สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านหลักสูตรและเทคโนโลยีในปัจจุบัน และขนาดของ โรงเรียน จำนวนครู ที่เพิ่มขึ้นทำให้การนิเทศภายในนอกเพียงอย่างเดียวอาจทำได้ไม่เพียงพอและ ทัวถึง ดังนั้นการนิเทศภายในสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ

มากยิ่งขึ้น และการใช้บุคลากร ในสถานศึกษาที่มีความชำนาญในแต่ละสาขามาช่วยพัฒนางานให้เกิดประโยชน์สูงสุด สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุด และการทำงานร่วมกันจะเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งเสริมครูได้พัฒนาตนเองเพิ่มเติมความรู้ใหม่ๆ รวมถึงการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป้าหมายอันเดียวกันคือ คุณภาพนักเรียน และผ่านมาตรฐานของการศึกษา

ปาจริย์ หงษ์แก้ว (2563, หน้า 28) ได้กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนมีความจำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ช่วยให้ครูมีการปรับปรุง การพัฒนาตนเองในด้านการจัดการเรียนการสอน และสามารถจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ในด้านการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ดีขึ้น

สรุปได้ว่า ความสำคัญของการนิเทศภายในสถานศึกษามีความสำคัญยิ่ง เนื่องจากเป็นแลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการศึกษาในรูปแบบใหม่ๆ เพื่อพัฒนาส่งเสริมการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ที่สังคมเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นการปรับปรุง สนับสนุน ส่งเสริม อำนวยความสะดวกต่างๆ ในด้านงานวิชาการของโรงเรียนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ตามจุดประสงค์และวิสัยทัศน์ที่ทางสถานศึกษากำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ

5. กระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา

กระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้เสนอกระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2550, หน้า 36) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษาตามนโยบายการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล เป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป โดยเฉพาะกลุ่มบริหารงานวิชาการ ได้มีกรอบงานนิเทศการศึกษาไว้ โดยมีแนวปฏิบัติ หรือกรอบการดำเนินการ 5 ขั้น ดังนี้ 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) ประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการนิเทศสถานศึกษาในสถานศึกษา 4) ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดการเรียนการสอน จัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น หรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา

กระบวนการ หรือขั้นตอนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาที่ผู้วิจัยได้รวบรวม นำเสนอมานั้น ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ใช้เป็นกรอบในการดำเนินการนิเทศในสถานศึกษาปัจจุบันมี 5 ขั้น ดังนี้

ขั้นที่ 1 จัดระบบการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการจัดระบบและเตรียมการดำเนินการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาอย่างเป็นขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครู หมายถึง การรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศในปัจจุบัน อุปสรรคที่ขัดขวางความสำเร็จของการนิเทศ และความต้องการที่จะรับการนิเทศของคณะครู ในสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการบริหารงานต่อไป เช่น การจัดประชุมภายในสถานศึกษาโดยบรรยากาศต้องเป็นแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสแสดงความคิดเห็น โดยเสรี การสำรวจปัญหาโดยใช้เครื่องมือที่เหมาะสมเพื่อสอบถาม สัมภาษณ์ สังเกต หรือขอประชมติการศึกษาจากแหล่งข้อมูลในสถานศึกษา เช่น หัวหน้างานบริหารทั่วไป งานวิชาการ งานการเงินและพัสดุ งานบุคลากร ฝ่ายทะเบียนและวัดผลของสถานศึกษา 2) ขั้นจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครู หมายถึง การนำปัญหาและความต้องการรับการนิเทศที่ได้จากการศึกษาและวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการรับการนิเทศของครูมาจัดเรียงลำดับความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องนำไปสู่การนิเทศ 3) ขั้นเตรียมการและวางแผนการดำเนินการนิเทศ หมายถึง การจัดเตรียมบุคลากรสำหรับเป็นผู้นิเทศ การเลือกขั้นตอนและวิธีการนิเทศ การเตรียมวัสดุ-อุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับใช้กระบวนการนิเทศ ได้แก่ เอกสาร หนังสือ แบบบันทึกการนิเทศ แบบทดสอบ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในการนิเทศ ตลอดจนการจัดลำดับขั้นตอนในการดำเนินการนิเทศที่มีความชัดเจน เป็นต้น 4) ขั้นติดตามผลและประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา 5) ขั้นการนำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขหรือพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น จากข้อความข้างต้นอาจสรุป ได้ว่าขั้นจัดระบบการนิเทศ หมายถึง การเตรียมการจัดระบบ และเตรียมการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และงานการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดลำดับขั้นตอนการปฏิบัติที่มีความชัดเจน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่แท้จริงในการนิเทศ โดยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศร่วมกัน กำหนดขั้นตอนกิจกรรมหรือวิธีการดังกล่าว

ขั้นที่ 2 ดำเนินการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศการศึกษาในรูปแบบ หรือกิจกรรมการนิเทศที่หลากหลายและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เป็นการดำเนินการนิเทศตามระบบที่วางแผนหรือกำหนดร่วมกันไว้อย่างรอบคอบ ในขั้นดำเนินการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศควรเป็นไป ในรูปแบบของกัลยาณมิตร ซึ่งในขั้นนี้จะมีการประเมินผลย่อย เพื่อปรับปรุงการดำเนินการนิเทศไปพร้อมกับการนิเทศ ผู้นิเทศควรดำเนินการ ดังนี้ 1) เตรียมความพร้อมก่อนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา โดยจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการ กิจกรรม สื่อ เครื่องมือการบันทึกผลการประเมินและการสรุปผล

การประเมินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา 2) ปฏิบัติการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาสามารถทำได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนี้ 2.1) การนิเทศทางตรง มีลักษณะการดำเนินงานกิจกรรม ดังนี้ 2.1.1) ร่วมปรึกษากับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อประสานวิธีปฏิบัติร่วมกัน 2.1.2) ร่วมประชุมกับบุคลากร ที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิดหรือวิธีการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนากระบวนการเรียนการสอน และใช้เครื่องมือในการนิเทศเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูล ที่แท้จริง 2.1.3) บันทึกผลการนิเทศทุกครั้ง และรวบรวมผลการดำเนินการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษาเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา และติดตามงานครั้งต่อไป 2.2) การนิเทศทางอ้อม เป็นการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา โดยส่งผ่านสื่อหรือเครื่องมือ การนิเทศประเภทต่างๆ เช่น แบบบันทึกติดตามผลโครงการและใช้เครื่องมือประเภทตรวจสอบและติดตามผลหรือประเมินผลการปฏิบัติงาน

เพิ่มพูล ร่มศรี (2558, หน้า 35) ได้สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษาว่าเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน ที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกันโดยตลอด มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การเตรียมการนิเทศ โดยการประเมินสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการจำเป็นแล้ววิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย เพื่อกำหนดจุดพัฒนาและจัดลำดับความสำคัญ 2) การวางแผนการนิเทศ โดยหาทางเลือกในการพัฒนาออกแบบวิธีการนิเทศ และจัดสรร ทรัพยากร 3) การจัดระบบงาน และการให้ความรู้ในสิ่งที่จะทำตามแผน 4) การดำเนินงาน เป็นการปฏิบัติตามแผน 5) การประเมินผลการนิเทศ 6) การปรับปรุงแก้ไข

ปนัดดา สิริพัฒนกุล (2558, หน้า 123 - 132) ได้กำหนดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา ไว้ว่า กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่จะพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวจะประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ั้น ผู้บริหารจะต้อง เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและความสามารถในการปฏิบัติเกี่ยวกับการนิเทศภายใน สถานศึกษา ให้เป็นไปตามขั้นตอนของกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อแก้ปัญหาปรับปรุง และพัฒนา การเรียนการสอนในสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

หน่วยศึกษานิเทศก์ (2562, หน้า 14) ได้กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีหลักการดังนี้ 1) เตรียมการนิเทศ เป็นการศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหา ความต้องการจำเป็น นโยบายทิศทางการจัดการศึกษา ความคาดหวังที่ต้องการให้เกิดขึ้น 2) วางแผนการนิเทศ เป็นการกำหนดประเด็นการนิเทศ การวางแผนการนิเทศแบบมีส่วนร่วมทั้งภายในหน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษาผู้รับการนิเทศ รวมทั้งการกำหนดปฏิทิน วิธีการรูปแบบ เครื่องมือ และการประเมินรายงานผลการนิเทศ เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินการนิเทศการศึกษา 3) ปฏิบัติการนิเทศ เป็นการนำแผนการนิเทศสู่การปฏิบัติ ซึ่งการนิเทศอาจเป็นการเทศน์ที่สถานศึกษา การนิเทศทางไกลหรือออนไลน์ การใช้สื่อนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีการสื่อสารในการนิเทศ 4) ประเมินผลการนิเทศ เป็นการประเมินผล

การนิเทศภายหลังสิ้นสุดการนิเทศในแต่ละภาคเรียน ปีการศึกษา หรือปีงบประมาณ โดยใช้วิธีการ และเครื่องมือที่จัดทำขึ้นอย่างสอดคล้องเหมาะสมกับประเด็นการนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลว่าการนิเทศ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือไม่หรือประโยชน์ที่ผู้รับการนิเทศได้รับคืออะไร มีความพึงพอใจหรือ ความต้องการรับการนิเทศครั้งต่อไปหรือไม่อย่างไร 5) ปรับปรุงแก้ไขและรายงานผลการนิเทศ เป็นการนำข้อมูลจาก ผลการประเมินไปวิเคราะห์เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงกระบวนการนิเทศให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นและ เป็นที่พึงพอใจกับผู้รับการนิเทศและเมื่อเสร็จสิ้นการนิเทศแต่ละครั้งให้มีการ จัดทำรายงานการนิเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการนิเทศครั้งต่อไป

สรุปได้ว่า กระบวนการของการนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นขั้นตอนการดำเนินการ นิเทศภายในสถานศึกษาซึ่งเป็นการส่งเสริมสนับสนุน กำกับติดตาม ส่งเสริม ปรับปรุงแก้ไขหรือ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาซึ่งมีอยู่ด้วยกัน 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นตอนการสำรวจ สภาพปัญหาความต้องการของสถานศึกษา 2) ขั้นตอนวางแผนการนิเทศภายในสถานศึกษา 3) ขั้นตอน ดำเนินการนิเทศตามแผนที่กำหนดไว้

การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

1. ความหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

ความหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน มีหน่วยงานทางการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ดังนี้

แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน “ 2563 ปีทอง แห่งการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2563, หน้า 6) การนิเทศบูรณาการ โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน หมายถึง การให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ชี้แนะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การจัดการเรียนรู้ของ ครูที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ระดับโรงเรียน โดยมุ่งเน้นให้เกิดการทำงานร่วมกันด้วย การประสานระหว่างงาน คน วิธีการทำงาน และงบประมาณ โดยการทำงานร่วมกันนี้เพื่อเป็นการลด ความซ้ำซ้อนใน การดำเนินงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การดำเนินงานตามนโยบายและเป็นจุดเน้นสำคัญใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การคำนึงถึงคุณภาพของห้องเรียน ที่มี คุณภาพของครูผู้สอนเองและผู้เรียนโดยครูจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ ประสบการณ์การเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนที่มุ่งเน้นการจัดการ เรียนรู้เชิงรุก (active learning) ครูมีการนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนทุกคนใน

ห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีทักษะทางวิชาการ ทักษะอาชีพและทักษะชีวิตไปพร้อมๆ กัน

กำชัย ยุกติชาติ (2564, หน้า 11) กล่าวว่า การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาที่ให้คำแนะนำช่วยเหลือ ชี้แนะ ในการแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้หรือการจัดการเรียนการสอน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพ และที่สำคัญ คือ การได้มาซึ่งผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียน การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน คือ คุณภาพของห้องเรียนโดยวัดจากคุณภาพจากการสอนของครูและคุณภาพของผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยครูจัดการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ตนเองรับผิดชอบ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน โดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ครูมีการ นำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ไปใช้ปรับปรุงพัฒนาผู้เรียน ที่คำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เป็นรายบุคคล เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนเป็นคนที่มีคุณภาพ

อนุพงษ์ ตาบสกุล (2565, หน้า 12) กล่าวว่า การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน หมายถึง การนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน โดยเน้นการบูรณาการโครงการต่างๆ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

สรุปได้ว่า การการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน หมายถึง การนิเทศภายในสถานศึกษา เป็นการนิเทศระหว่างผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษา โดยการให้คำชี้แนะแนวทางช่วยเหลือ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูโดยคำนึงถึงคุณภาพการจัดการเรียนการสอนของครูและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนหรือคุณภาพของผู้เรียนเป็นหลักโดยครูใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนแบบในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) มุ่งเน้น ให้ห้องเรียนเป็นห้องเรียนแห่งคุณภาพ

2. ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

ความหมายของคุณภาพผู้เรียน มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความหมายของคุณภาพผู้เรียน ดังนี้

ภัคพร บุญเคล้า (2555, หน้า 87) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะ ต่างๆ ครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของโรงเรียน ที่กำหนดทั้งด้านผลิต (outputs) และผลลัพธ์ (outcomes) เนื่องมาจากหน่วยงานและบุคคลทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นร่วมกับชุมชน จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ณิธิรัตน์ ทัพพา (2557, หน้า 30) ได้สรุปคุณภาพผู้เรียน หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียน ที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีสมรรถนะที่สำคัญตามหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งมีผลอันเนื่องมาจากการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามมาตรฐานการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, หน้า 15) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้และมีสมรรถนะที่สำคัญและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

สำนักทดสอบทางการศึกษา (2561, หน้า 27) กล่าวว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร การคิดคำนวณ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการศึกษาตามหลักสูตร การมีความรู้ และทักษะพื้นฐาน ความสามารถด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดี การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาวะทางร่างกายและจิตใจสังคม อารมณ์ สติปัญญา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562, หน้า 3) คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลลัพธ์ที่ผู้เรียนได้รับ มีทักษะการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ มีทักษะการเรียนรู้ มีทักษะการคิดขั้นสูง มีคุณลักษณะ อันพึงประสงค์รวมถึงการมีทักษะชีวิตและการทำงาน มีสุขนิสัยที่ดีและสุขภาพที่พึงประสงค์

สรุปได้ว่า คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ ตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร อันเนื่องมาจากการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษา โดยใช้ทักษะกระบวนการจัดการเรียน การสอน สื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีการจัดการเรียนการสอนโดยครูที่เหมาะสมตามวัยและความสามารถของผู้เรียนให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดและทักษะต่างๆที่จำเป็นที่จะสามารถเกิดขึ้นกับผู้เรียน โดยมีการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานในการติดตามประเมินผลการจัดการศึกษา

3. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน จากการศึกษาหาข้อมูลมีหน่วยงานทางการศึกษาหลายหน่วยงานได้เสนอจุดมุ่งหมายโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ดังนี้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัด (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) และหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ตลอดทั้งมีทักษะในศตวรรษที่ 21 นั้น จะต้องมีการบูรณาการสู่ความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา “กระบวนการ” คือ กระบวนการบริหารกระบวนการจัดการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศ

การศึกษา ซึ่งกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการจำเป็นต่อการจัดการศึกษาที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคลากรหลายฝ่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนที่เป็นเป้าหมายสุดท้าย บุคลากร ที่เกี่ยวข้องในหน่วยงานจัดการศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ในสังคมยุคปัจจุบันอยู่เสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อช่วยเหลือชี้แนะและพัฒนางานให้ประสบผลสำเร็จ ทันต่อสภาพ ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น อีกทั้งเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยเหลือสนับสนุนให้กระบวนการบริหารและกระบวนการจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของประเทศ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญ ในการส่งเสริมระบบประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาในระยะเวลาปฏิรูปการศึกษา

แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562, หน้า 2) สภาพปัจจุบัน ของการจัดการศึกษาของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จากรายงานผลการนิเทศของ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนมีความแตกต่างกันเป็นอย่างมากซึ่งเป็นไปตามบริบทของแต่ละสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีทั้งปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการนิเทศ การนิเทศยังขาดความต่อเนื่องและความ เป็นเอกภาพที่สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงในยุคในยุคปัจจุบัน ในยุค ที่ประเทศไทยเข้าสู่ยุค 4.0 และการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 นอกจากนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายังมีความต้องการให้มีการพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งและต่อเนื่อง

แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562, หน้า 12) กล่าวว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน มุ่งพัฒนาคน พัฒนางานมีการประสานสัมพันธ์การทำงานร่วมกัน มีการสร้างขวัญและกำลังใจ ในการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อให้ได้ผลงานที่ดีมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานนั้น เพื่อต้องการหากระบวนการพัฒนารจัดการศึกษาสู่ความสำเร็จ จากบุคลากรหลายฝ่าย โดยเป็นการร่วมด้วยช่วยกัน ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ เป็นการพัฒนาครู พัฒนางาน โดยการให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจากทุกฝ่ายซึ่งนำไปสู่เป้าหมายเดียวกันคือ การเปลี่ยนแปลงห้องเรียน ให้เป็นห้องเรียนแห่งคุณภาพ

4. หลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

หลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้เสนอหลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ดังนี้

แนวทางการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (หน่วยศึกษานิเทศก์, 2562, หน้า 23-28) การดำเนิน การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในระดับโรงเรียนมีแนวทาง การดำเนินการ ดังภาพ 2

การนิเทศภายในแบบบูรณาการโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนระดับสถานศึกษา

ภาพ 2 แผนภาพการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
ที่มา : หน่วยศึกษานิเทศก์ (2562, หน้า 25)

จากภาพ 2 การดำเนินงานการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีรายละเอียดการดำเนินงานที่ได้ ดังนี้

1. ประเด็นการนิเทศ

- 1.1 การพัฒนาและใช้หลักสูตรสถานศึกษา
- 1.2 การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning)
- 1.3 การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT)
- 1.4 การอ่านออกเขียนได้
- 1.5 การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน
- 1.6 การประกันคุณภาพการศึกษา

2. กระบวนการนิเทศ

2.1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

2.1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้านทั้งของผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ ได้ดังนี้

- 1) การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning)
- 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) 4) การอ่านออกเขียนได้ 5) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

2.1.2 ประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนเพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน

2.1.3 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นที่สำคัญที่สุดก่อน

2.1.4 นำผลการวิเคราะห์จากประเด็นการนิเทศมากำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงมาตรฐานและประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

2.1.5 การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกันด้วย การใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม สัมมนา การประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำเอกสาร หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

2.2 การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

2.2.1 กำหนดแนวทาง วิธีการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน (lesson study) เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครูและ การพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2.2 เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.2.3 วางแผนการดำเนินงานพัฒนา ดังนี้ 1) การประชุมเตรียมการนิเทศเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน 2) สร้างคณะนิเทศ ทีมงานและเครือข่ายการนิเทศ 3) กำหนดประเด็นการนิเทศ 4) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา 5) กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอ และการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การสอนงานและการชี้แนะ (coaching & mentoring) ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้ line application การใช้ clip video การประชุมระบบทางไกล (conference) การใช้ video line , youtube, facebook live เป็นต้น

2.2.4 จัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ ผลที่คาดว่าจะได้รับ

2.3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

สื่อและเครื่องมือนิเทศเป็นสิ่งที่ช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์และ เป็นสิ่งที่ช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้ และสามารถเก็บข้อมูล นำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสิ่งที่ทำให้มีความเข้าใจตรงกันระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

2.3.1 สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีการนิเทศ ทักษะ การนิเทศ เทคนิคการนิเทศ โดยเป็นสื่อที่สอดคล้องในยุคศตวรรษที่ 21 เน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมระบบทางไกล เป็นต้น

2.3.2 สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การสะท้อนผลและการประเมินผล การดำเนินงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ใช้ง่าย สามารถเก็บข้อมูลที่ตอบประเด็นปัญหา ความต้องการ และเป็นประโยชน์ ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2.3.3 จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางและสร้างความเข้าใจตรงกันใน การปฏิบัติงานในทีมนิเทศ

2.4 การปฏิบัติการนิเทศ

ดำเนินการนิเทศตามรูปแบบ วิธีการการนิเทศ และกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด เช่น

2.4.1 ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศ

2.4.2 นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด

2.4.3 นิเทศภายในห้องเรียน 100% โดยใช้กระบวนการที่โรงเรียนพัฒนาขึ้นเอง หรือใช้กระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางไว้ 5 ขั้น ดังนี้

ขั้น 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

ขั้น 2 การวางแผนการนิเทศ

ขั้น 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

ขั้น 4 การปฏิบัติการนิเทศ

ขั้น 5 การประเมินผลและรายงานผล

2.4.5 ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

2.4.6 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศในระดับต่างๆ เช่น ระดับสหวิทยาเขต /เครือข่าย/เขตคุณภาพ กลุ่มโรงเรียน กลุ่มความร่วมมือทางวิชาการและเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 การประเมินผลและรายงานผล

2.5.1 สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

2.5.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน

2.5.3 คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) มอบรางวัลและ จัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงาน ตามบริบทของโรงเรียน

2.5.4 รายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง

2.5.5 นำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่

3. ภาพความสำเร็จ

จากการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน จะเกิดภาพความสำเร็จดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ 1.1) มีระบบสารสนเทศรอบด้าน 1.2) มีการพัฒนาและใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 1.3) พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางอาชีพ 1.4) จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ 1.5) จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ 1.6) มีแผนการนิเทศที่มีคุณภาพ 1.7) มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

2. ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2.1) มีข้อมูลผู้เรียนรายบุคคล 2.2) มีการออกแบบและจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) ผ่านกระบวนการคิด และการปฏิบัติ 2.3) ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 2.4) ตรวจสอบ และประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน 2.5) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้

3. ด้านผู้เรียน 3.1) ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน และการเขียน 3.2) สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ 3.3) ใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้ 3.4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 3.5) มีทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรกำหนด ตลอดทั้งทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้นำ ทักษะการเป็นนักนวัตกรรมและทักษะการนำไปสู่การสร้างนวัตกรรม

กำชัย ยุกติชาติ (2564, หน้า 28) จากแนวคิดของนักการศึกษาที่ได้เสนอเกี่ยวกับหลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานสามารถสรุปได้ ดังนี้ 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญ กับปัญหาที่เกิดขึ้นจริงและแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล 2) เป็นกระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา 3) มีเป้าหมายสำคัญเพื่อปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพของผู้เรียน 4) สร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง สร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในสถานศึกษา 5) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตยและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ไปพร้อมๆ กัน 6) เป็นกระบวนการที่ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ 7) มุ่งส่งเสริมบำรุงขวัญและกำลังใจ 8) ยึดความแตกต่างของมนุษย์และพัฒนาการของมนุษย์แต่ละวัย

สรุปได้ว่าหลักการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน มีหลักการดังนี้ 1) การนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเป็นการร่วมกันภายในสถานศึกษาแก้ไขปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยอาศัยเครื่องมือต่างๆ 2)การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารจัดการภายในใช้เรียนที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการภายในสถานศึกษา 3) การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานควรคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและด้านคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ 4) การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียนสามารถมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงวิธีการนิเทศให้ทันสมัยอยู่เสมอ 5) การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานจะต้องมีการวางแผนและการประสานความร่วมมือกับฝ่ายต่างๆ มาเป็นอย่างดี

5. ความสำคัญของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

ความสำคัญนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน มีหน่วยงานทางการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้เสนอความสำคัญของการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ "ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" โดยยุทธศาสตร์ที่ 4.3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี คนเก่งและมีคุณภาพ มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 (4.2) การพัฒนาศักยภาพคนตลอด ช่วงชีวิตเน้นการพัฒนาคนเชิงคุณภาพในทุกช่วงวัยตั้งแต่ช่วงการตั้งครรภ์ ปฐมวัย วัยเด็ก วัยรุ่น วัยเรียน วัยผู้ใหญ่ วัยแรงงานและวัยผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพมีทักษะ ความรู้เป็นคนดี มีวินัย เรียนรู้ได้ด้วยตนเองในทุกช่วงวัย ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 โดยมุ่งเน้นผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้และมีใจใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ใหม่ การเปลี่ยนบทบาทครู การเพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการศึกษาและการพัฒนาระบบ การเรียนรู้ตลอดชีวิต

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ในยุทธศาสตร์ที่การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ สร้างเป้าหมายให้ผู้เรียนมีทักษะและคุณลักษณะพื้นฐานของพลเมืองไทย มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะ ตามมาตรฐานการศึกษา และมาตรฐานวิชาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ตามศักยภาพสถานศึกษา ทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม จัดกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตร แหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมและสื่อการเรียนรู้ มีคุณภาพและมาตรฐาน ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ มีระบบและกลไกการวัดการติดตามและประเมินผลมีประสิทธิภาพ มีระบบการผลิตครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาได้มาตรฐานระดับสากล

แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้พื้นที่เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน “ 2562 ปีทองแห่งการนิเทศภายใน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2563, หน้า 23) กล่าวว่า การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยเน้นการบูรณาการ งาน/โครงการต่างๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) การจัด การเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) การอ่านออกเขียนได้ การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร

สรุปได้ว่า การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีทักษะและคุณลักษณะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ให้มีขีดความสามารถ ตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดพัฒนาตนเองตามศักยภาพโดยสามารถเรียนรู้ได้ทั้งในห้องเรียนและ นอกห้องเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) โดยเน้นสื่อนวัตกรรมที่มีคุณภาพเหมาะสม เพื่อวัดและประเมินผล กำกับติดตามโดยให้คำแนะนำช่วยเหลือแนะนำแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซึ่งกันและกันระหว่างครูผู้สอนเพื่อนำไปสู่การเป็นห้องเรียนแห่งคุณภาพ

6 กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน มีนักวิชาการหลายท่านได้เสนอกระบวนการ นิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ดังนี้

แนวทางการนิเทศบูรณาการโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่การนิเทศภายในโรงเรียนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน “ 2562 ปีทองแห่งการนิเทศภายใน ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อการพัฒนา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2563, หน้า 25-28) กระบวนการนิเทศ

1. การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

1.1 การจัดทำข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานรอบด้านทั้งของผู้บริหาร ครูและนักเรียน เพื่อ เป็นข้อมูลในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานตามประเด็นการนิเทศ ได้แก่ 1) การพัฒนาและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 2) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (active learning) 3) การจัดการเรียนรู้โดยใช้สื่อเทคโนโลยีทางไกล (DLTV/DLIT) 4) การอ่านออกเขียนได้ 5) การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 6) การประกันคุณภาพการศึกษา

1.2 ประชุมแลกเปลี่ยนระดมความคิดของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาตามบริบทของโรงเรียน

1.3 จัดลำดับความสำคัญของปัญหาหรือความต้องการเร่งด่วนหรือที่เห็นว่าสำคัญที่สุดก่อน

1.4 นำผลการวิเคราะห์จากประเด็นการนิเทศมากำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาที่เชื่อมโยงมาตรฐานและประเด็นพิจารณาของมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

1.5 การสร้างการรับรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้มีเป้าหมายในการดำเนินงานร่วมกันด้วย การใช้สื่อและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประชุม สัมมนา การประชาสัมพันธ์โดยการจัดทำเอกสาร หรือเผยแพร่ในเว็บไซต์ของโรงเรียน

2. การวางแผนการนิเทศ

การวางแผนการนิเทศ เป็นการนำปัญหาและความต้องการจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศตามประเด็นการนิเทศมากำหนดรายละเอียดของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

2.1 กำหนดแนวทาง วิธีการการพัฒนาที่หลากหลายตามปัญหาที่เกิดขึ้นตามความต้องการและจำเป็น มีการใช้กระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) และการศึกษาชั้นเรียน (lesson study) เป็นเครื่องมือสำคัญ ในการพัฒนาวิชาชีพครูและการพัฒนาผู้เรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

2.2 เลือกแนวทาง/วิธีการในการพัฒนาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

2.3 วางแผนการดำเนินงานพัฒนา โดย 1) การประชุมเตรียมการนิเทศ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจร่วมกัน 2) สร้างคณะนิเทศ ทีมงานและเครือข่ายการนิเทศ 3) กำหนดประเด็นการนิเทศ 4) กำหนดระยะเวลาในการนิเทศ โดยกำหนดระยะเวลาในการนิเทศที่เหมาะสมกับการแก้ปัญหาและการพัฒนา 5) กำหนดวิธีการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ เช่น การประชุมสัมมนา การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสังเกตชั้นเรียน การสาธิต การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ การสัมภาษณ์ การสอนงานและการชี้แนะ (coaching & mentoring) ฯลฯ โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้ line application การใช้ clip video การประชุมระบบทางไกล (conference) การใช้ video line , you tube, facebook live เป็นต้น

2.4 จัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์เป้าหมาย แผนการดำเนินการ กิจกรรมสำคัญ ปฏิทินการปฏิบัติงาน ทรัพยากรที่ต้องการ เครื่องมือนิเทศ

3. การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

สื่อและเครื่องมือนิเทศเป็นสิ่งที่ จะช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพ บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งที่ จะช่วยเก็บรายละเอียดที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้ และสามารถเก็บข้อมูลนำมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและสิ่งที่จะทำให้ความเข้าใจตรงกันระหว่าง ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3.1 สร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ เช่น วิธีการนิเทศ ทักษะการนิเทศ เทคนิคการนิเทศ โดยเป็นสื่อที่สอดคล้องในยุคศตวรรษที่ 21 เน้น การใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ เช่น การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การประชุมระบบทางไกล เป็นต้น

3.2 สร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน การสะท้อนผล และการประเมินผลการดำเนินงาน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพใช้ง่าย สามารถเก็บข้อมูลที่ตอบประเด็นปัญหาความต้องการ และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.3 จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางและสร้างความเข้าใจตรงกัน ในการปฏิบัติงานในทีมนิเทศ

4. การปฏิบัติการนิเทศ

ดำเนินการนิเทศตามรูปแบบ วิธีการการนิเทศและกิจกรรมการนิเทศที่กำหนด เช่น

4.1 ประชุมเตรียมการก่อนการนิเทศ เพื่อสร้างความเข้าใจของผู้นิเทศ

4.2 นิเทศตามขั้นตอน ระยะเวลา และใช้เครื่องมือตามที่กำหนด

4.3 นิเทศภายในห้องเรียน 100% โดยใช้กระบวนการที่โรงเรียนพัฒนาขึ้นเอง หรือใช้กระบวนการที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้แนวทางไว้ 5 ขั้น ดังนี้

ขั้น 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ

ขั้น 2 กรวางแผนการนิเทศ

ขั้น 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ

ขั้น 4 การปฏิบัติการนิเทศ

ขั้น 5 การประเมินผลและรายงานผล

4.4 ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงาน

4.5 สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการนิเทศในระดับต่างๆ เช่น ระดับสหวิทยาเขต/เครือข่าย/เขตคุณภาพ กลุ่มโรงเรียน กลุ่มความร่วมมือทางวิชาการและเขตพื้นที่การศึกษา

5. การประเมินผลและรายงานผล

5.1 สรุป / รายงานผลการดำเนินงาน และนำผลไปใช้ปรับปรุงพัฒนา

5.2 วิเคราะห์ สังเคราะห์ผลการดำเนินงาน

5.3 คัดเลือกผลงานที่เป็นแบบอย่างในการปฏิบัติที่ดี (best practice) มอบรางวัล และจัดเวทีเผยแพร่การดำเนินงาน ตามบริบทของโรงเรียน

5.4 รายงานผลและเผยแพร่การดำเนินงานนิเทศต่อผู้เกี่ยวข้อง

5.5 นำผลการนิเทศไปใช้ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและเผยแพร่

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ หมายถึง การสำรวจข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของสถานศึกษาบริบทชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ขั้นที่ 2 การวางแผนการนิเทศ หมายถึง การนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลจากนั้นนำผลการวิเคราะห์มาใชวางแผนการนิเทศตามประเด็นการนิเทศ มากำหนดรายละเอียด ของกิจกรรมเพื่อจัดทำแผนนิเทศภายในโรงเรียน กำหนดจุดประสงค์และวิธีการนิเทศภายในโดยการใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนโดยวิธีการที่หลากหลาย

ขั้นที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อม เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องรูปแบบการนิเทศ โดยมีการเปิดโอกาสให้ ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน ผู้บริหารมีการให้คำแนะนำที่ดีใน ด้านการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือ รวมไปถึงการให้คำแนะนำเสนอแนวทาง เทคนิคการสอน วิธีการสอนใหม่ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้จริงให้แก่ผู้ได้รับการนิเทศภายในโดยการใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินการนิเทศตามที่กำหนดไว้ตามแผน

ขั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศ หมายถึง การดำเนินการนิเทศตามแผนงานที่กำหนดไว้ โดยมีการประชุมเตรียมความพร้อม เพื่อปรึกษาหารือในเรื่องรูปแบบการนิเทศภายในโดยการใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และดำเนินการนิเทศตามที่กำหนดไว้ตามแผน

ขั้นที่ 5 การประเมินผลและรายงานผล หมายถึง การนำผลการนิเทศจากผลการรายงาน การดำเนินงานเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอน ในปีการศึกษาถัดไปและดำเนินการจัดทำ การปฏิบัติที่ดี (best practice) การดำเนินงาน ตามบริบทของโรงเรียน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

สภาพทั่วไปของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566-2570 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, หน้า 25-30) สภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไข ปัญหาทางด้านการศึกษาในเขตพื้นที่บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จากการขับเคลื่อนการดำเนินงานทั้งภารกิจหลักและงานนโยบายต่างๆ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 และสถานศึกษาในสังกัด สรุปผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะโดยภาพรวม 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านคุณภาพการศึกษา

การพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ขับเคลื่อนการดำเนินงานอ่านออก เขียนได้ และยกระดับคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นการพัฒนาครอบคลุมผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสามารถในการสื่อสาร การคิด มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร มีทักษะที่เหมาะสมตามช่วงวัย โดยเฉพาะในโรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียน มีการจัดการเรียน การสอนโดยใช้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV มีการพัฒนาครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะใน 5 สาระหลัก การสนับสนุนปัจจัยการจัดการเรียนรู้ เช่น จัดสรรครุอัตราจ้าง จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ หนังสือ สื่อ การเรียนรู้จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผ่านกิจกรรมลูกเสือ เนตรนารีการจัดระบบดูแลช่วยเหลือเหลือนักเรียนที่เข้มแข็งเป็นระบบด้วยเครือข่ายศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือเด็กนักเรียนในระดับโรงเรียน ในส่วนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีการสนับสนุนงบประมาณ และร่วมกับเครือข่าย ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง ส่วนเด็กที่มีความถนัดด้านต่างๆ เปิดเวทีให้มีโอกาสแสดงความรู้ ความสามารถ เช่น การแข่งขันทักษะทางวิชาการจากการดำเนินงานอย่างหลากหลาย ส่งผลให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ มีพัฒนาการ ตามหลักสูตรครอบคลุมทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย ด้านคุณธรรมจริยธรรม และมีทักษะชีวิตที่ดี กล่าวคือ นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร ระดับดีขึ้นไป นักเรียนทุกชั้นมีสมรรถภาพทางกาย ตามเกณฑ์มาตรฐานนอกจากนี้นักเรียนบางส่วนได้รับรางวัลดีเด่นต่างๆระดับภูมิภาค ระดับชาติ จากการเข้าร่วมประกวดแข่งขัน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มีนโยบาย กรอบแนวทางการดำเนินงาน และเป้าหมายความสำเร็จที่ชัดเจน และต่อเนื่อง ในการยกระดับคุณภาพ ทั้งการอ่าน การเขียน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. มีการสนับสนุนปัจจัยการดำเนินงานอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะผ่านโรงเรียน เป้าหมาย ที่เป็นโรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนแกนนำในเรื่องต่างๆ
3. ส่งเสริม สนับสนุน การใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม ในการจัดการเรียนรู้
4. การพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง
5. มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน โดยเน้นการลงพื้นที่ เพื่อกระตุ้นและช่วยเหลือโรงเรียนในการยกระดับคุณภาพการศึกษา

ปัญหา อุปสรรค

1. นักเรียนบางส่วนไม่มีนิสัยรักการอ่านและขาดทักษะการทำงาน ไม่เห็นความสำคัญของการสอบเนื่องจากผลสอบไม่ส่งผลต่อการเลื่อนชั้น และมีนักเรียนที่เป็นสัญชาติอื่นใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองทำให้เป็นข้อจำกัดในการสื่อสารและการเรียนรู้ นอกจากนั้นจากสภาพแวดล้อมและ

ปัญหาสังคมที่ซับซ้อนส่งผลต่อการเรียนรู้ได้ตามปกติและกระแสสื่อต่างๆ ผ่านเครือข่ายออนไลน์อย่างรวดเร็วและหลากหลายทำให้นักเรียนไม่สามารถแยกแยะได้ นำไปสู่การสร้างพฤติกรรม ที่ไม่เหมาะสม

2. ครูมีภาระงานอื่นมาก ทำให้จัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่ เต็มเวลา ครูบางส่วนขาดทักษะการจัดการเรียนรู้ และทักษะการวัดและประเมินผล พฤติกรรมจัดการเรียนรู้ของครู ไม่ส่งเสริม การแก้ปัญหาการคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์

3. การบริหารจัดการ ระบบนิเทศภายในสถานศึกษาบางแห่งไม่เข้มข้น ไม่นำข้อเสนอแนะ หรือผลการนิเทศ ติดตาม การดำเนินงานของผู้เกี่ยวข้องทุกระดับไปปรับปรุง แก้ไข หรือพัฒนาคุณภาพ

4. การเกิดโรคอุบัติใหม่ ทำให้การบริหารจัดการศึกษาและโรงเรียนไม่สามารถเปิดการเรียน การสอนได้ตามปกติ ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาและสภาพจิตใจของนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการทดสอบระดับชาติ เป็นเกณฑ์การเลื่อนชั้นเรียน

2. การพัฒนาครู ควรพัฒนาทักษะการสร้างเครื่องมือวัดประเมินผล และมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรม การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการแก้ปัญหา และทักษะการคิดขั้นสูงให้นักเรียน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาเครื่องมือวัดผลให้ครูสามารถนำไปใช้ประเมินผล ตามตัวชี้วัดกลุ่มสาระต่างๆ ได้อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการพัฒนาเครื่องมือวัด และประเมินผลด้าน การคิด

4. ลดภาระงานครู หน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะสำนักต่างๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรบูรณาการการดำเนินงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อลดความซ้ำซ้อนของงาน ในระดับสถานศึกษา เช่น การรายงานผลการดำเนินงานต่างๆ การรายงานข้อมูลสารสนเทศ

5. ส่งเสริมการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนครอบคลุมทุกมิติโดยใช้ความร่วมมือของเครือข่ายต่างๆ เป็นพลังขับเคลื่อนการพัฒนา

6. การปรับพฤติกรรมกรณีพิเศษ ติดตาม เช่น การแจ้งจุดอ่อน จุดแข็ง จุดต้องพัฒนาตามสภาพ จริงให้โรงเรียนทราบ การนิเทศครูในชั้นเรียนโดยตรง

7. ปรับพฤติกรรมผู้บริหาร ครู และนักเรียน เพื่อเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงของการเกิด โรคอุบัติใหม่ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา

2. ด้านโอกาสทางการศึกษา

การสร้างโอกาสทางการศึกษาเพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกกลุ่มทั้งเด็กปกติ เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาสและเด็กที่ไม่มีทะเบียนราษฎร ซึ่งเป็นเด็กไร้สัญชาติ เด็กต่างด้าวที่อพยพตามผู้ปกครอง

มาเรียน ตลอดจนถึงเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ได้เข้าถึงบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานและได้รับการพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การจัดทำระบบข้อมูลสารสนเทศนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียนและส่งเสริมการจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นเครือข่ายในระดับสถานศึกษา จัดสรรอัตราจ้างพี่เลี้ยงเด็กพิการ จัดสรรงบประมาณและกรอบแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเรียนร่วมอย่างต่อเนื่อง จัดหาและสนับสนุนทุนการศึกษาสำหรับนักเรียนยากจนและด้อยโอกาสส่งเสริมโครงการโรงเรียนสีขาว ปลอดภัยเสถียรและอบายมุข กิจกรรมแนะแนวในสถานศึกษา การเปิดห้องเรียนพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับเด็กที่มีความถนัดหรือมีความพิเศษ โครงการส่งเสริมอัจฉริยภาพทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การส่งเสริมการจัดการศึกษาโดยครอบครัว การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาผ่านกระบวนการลูกเสือเนตรนารีกิจกรรมโครงการ ชุมนุมต่างๆ มีนักเรียนกลุ่มต่างๆ ที่ต้องดูแลช่วยเหลือ และพัฒนาศักยภาพ

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. ส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยและกระบวนการดำเนินงานเพื่อให้เด็กเข้าเรียนจนจบการศึกษา ภาคบังคับอย่างทั่วถึง เช่น การเยี่ยมบ้านนักเรียน การติดตามเด็กเข้าเรียน การจัดหาพาหนะรับ-ส่งนักเรียน จัดทุนการศึกษาปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจน การรณรงค์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนท้องถิ่นมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักในความสำคัญของการศึกษา
2. การสร้างและใช้เครือข่ายต่างๆ เป็นกลไกในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการจัดตั้งศูนย์เฉพาะกิจคุ้มครองและช่วยเหลือนักเรียนทุกโรงเรียนเป็นเครือข่ายประสานการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้ อย่างรวดเร็ว
3. กำหนดเขตพื้นที่บริการของโรงเรียนในสังกัดครอบคลุมทุกพื้นที่ ทำให้เด็กในวัยเรียนทุกคน ทุกกลุ่มได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง
4. ได้รับความร่วมมือจากองค์กร บริษัท ภายในท้องที่ให้ความช่วยเหลือในด้านงบประมาณ ทุนสนับสนุนในการจัดการศึกษาภายในท้องถิ่น ยกตัวอย่างเช่น บริษัท เบทาโกร เป็นต้น

ปัญหา อุปสรรค

1. การอพยพย้ายถิ่นของผู้ปกครอง โดยไม่แจ้งหรือทำหลักฐานการย้ายนักเรียนออกจากโรงเรียน ทำให้ไม่สามารถดำเนินการจำหน่ายนักเรียนให้เป็นไปตามระเบียบได้ จึงมีข้อมูลนักเรียนซ้ำซ้อน กับโรงเรียนอื่นๆ ทั้งในและนอกสังกัด
2. นักเรียนที่ไม่มีทะเบียนราษฎร กรณีขาดเรียนบ่อย ยุ่งยากต่อการติดตามการเข้าเรียน เนื่องจากผู้ปกครองมีที่อยู่ไม่เป็นหลักแหล่ง

3. โรงเรียนบางส่วนไม่ตระหนักและเห็นความสำคัญของการรายงานข้อมูลนักเรียนในระบบ ให้ถูกต้องครบถ้วน และไม่นำข้อมูลที่รายงานในระบบไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรตรวจสอบ ติดตาม ข้อมูลนักเรียนทุกโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องตระหนักในความสำคัญ และรายงานข้อมูลได้ถูกต้อง ตลอดจนติดตาม และช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาต่างๆ

2. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรกำหนดมาตรการ แนวทางการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับ การจำหน่าย การจบการศึกษา ของนักเรียนที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร โดยไม่ให้กระทบเด็กไทย ที่มีทะเบียนราษฎร เพื่อโรงเรียนนำไปสู่การรายงานข้อมูลและดำเนินการต่างๆ ได้ถูกต้องอีกทั้งรองรับการเปิดประตูอาเซียน

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำคู่มือการดำเนินงานเกี่ยวกับการรับนักเรียน การจำหน่ายนักเรียน การออกกลางคัน การจบการศึกษา ฯลฯ สำหรับโรงเรียนนำไปใช้ในการดำเนินงานกับนักเรียน ทุกกลุ่ม ทั้งเด็กปกติ เด็กพิการเรียนร่วม เด็กด้อยโอกาส เด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร

3. ด้านประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

เป็นการพัฒนาระบบบริหารจัดการทุกมิติ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและเกิดคุณภาพ ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาโดยสรุป ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ มีการวางแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบและใช้กลไกต่างๆ ในการขับเคลื่อนการพัฒนา ประกอบด้วย การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การสร้างและใช้นวัตกรรม กรสื่อสารอย่างทั่วถึง การดำเนินงานโดยเน้นการกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องและให้ความสำคัญกับการพัฒนา สนับสนุน ส่งเสริม ให้บุคลากรเป็นบุคคล แห่งการเรียนรู้ และการนิเทศ ติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ด้วยการลงพื้นที่เพื่อกระตุ้น ช่วยเหลือสถานศึกษาในการยกระดับคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพมุ่งเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานทั้ง 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการบริหารงานวิชาการ มีการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย ส่งเสริมทักษะชีวิตและประเมินผลเพื่อให้ครูนำไปใช้วัดและประเมินผล ในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม มีการผลิต จัดหาสื่อการเรียนรู้ สร้างนวัตกรรม พัฒนาครูผู้สอน การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีการนิเทศ ติดตาม โดยเฉพาะการให้ความสำคัญกับการนิเทศภายในและการเกิดภาวะถดถอยของนักเรียนสาเหตุจากการเกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID - 19)

2. ด้านการบริหารงานบุคคล มีแผนอัตรากำลังคน เพื่อใช้ในการบริหารจัดการ การแก้ปัญหา ขาดแคลนครูด้วยการจัดสรรอัตราจ้างให้โรงเรียนที่มีครูต่ำกว่าเกณฑ์ การรวมโรงเรียน ขนาดเล็กเพื่อ ให้มีครูสอนครบชั้นเรียน การสอบแข่งขัน สอบคัดเลือกเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการ ครูนอกจากนั้น มีการพัฒนาครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการหลากหลาย ทั้งการอบรมครู 5 กลุ่มสาระหลัก การศึกษาดูงาน การประชุมสัมมนา การเรียนรู้และพัฒนาตนเองด้วยระบบ E-Training การจัดสวัสดิการออมทรัพย์และกู้ยืมเงินสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อช่วยเหลือสมาชิก ซึ่งเป็นครูและบุคลากรในสังกัด ทำให้ครูมีขวัญกำลังใจในการสร้างผลงาน ดีเด่นต่างๆ เพื่อพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาผู้เรียน

3. ด้านการบริหารงบประมาณ มีแผนเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนงาน โครงการ ต่างๆ เพื่อใช้งบประมาณให้เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เกิดความคุ้มค่า เน้นการมีส่วนร่วมของ ผู้เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการต่างๆ เพื่อพิจารณา กลั่นกรอง การจัดตั้ง จัดสรร งบประมาณ การเร่งรัดติดตามการบริหารงบประมาณ การบริหารงบประมาณเหลือจ่าย ตลอดจนถึง การเสนอขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด ในกระบวนการบริหารงบประมาณมี การจัดระบบบริหาร การเงิน บัญชี พัสดุ ที่ได้มาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมิน และมีการตรวจติดตาม จากหน่วยตรวจสอบภายในอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบ มีการนำระบบการควบคุมภายในมาใช้ใน การบริหารจัดการ ช่วยลด ความเสี่ยงความผิดพลาดในการดำเนินงานได้มากขึ้น

4. ด้านการบริหารงานทั่วไป มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศเพื่อใช้ในการดำเนินงาน และการบริหารจัดการมีการจัดหา วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงานที่ทันสมัยและเพียงพอ มีเครือข่าย ต่างๆ ในการสนับสนุนช่วยเหลือและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน เช่น เครือข่าย ICT เครือข่าย LINE เว็บไซต์ระบบสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ เครือข่าย การจัดการศึกษา 13 กลุ่มเครือข่ายและ เครือข่ายภายนอกอื่นๆทั้งภาครัฐอื่น ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำให้การสื่อสารเป็นไป อย่างทั่วถึง รวดเร็ว ส่งผลให้บุคลากรต้องปรับตัวกิจกรรมการทำงานในเชิงรุกมากขึ้น

มาตรฐานที่ 3 ผลการบริหารและการจัดการศึกษา ผู้เรียนทุกกลุ่ม ทั้งเด็กปกติ เด็ก พิการเด็ก ด้อยโอกาสเด็กที่ไม่มีหลักฐานทางทะเบียนราษฎร และเด็กมีความสามารถพิเศษ สามารถ เข้าถึงบริการการศึกษาในระดับปฐมวัยจนถึงการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาที่ตั้งกระจาย ครอบคลุมทุกพื้นที่ ทุกตำบล และได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพ กล่าวคือ ผู้เรียนที่ เรียนจบหลักสูตร มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ผ่านเกณฑ์ การประเมินอยู่ ในระดับที่น่าพึงพอใจ นอกจากนี้ยังมีคุณภาพตามจุดเน้นและมีสมรรถนะสำคัญตาม หลักสูตรทั้งการอ่านการเขียน การคิดคำนวณ แต่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่น่าพึงพอใจ เนื่องจาก ผลการประเมิน ในระดับชาติ (O-NET) โดยเฉพาะใน 5 สาระหลัก คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. มีสื่อ เทคโนโลยี ตลอดจน วัสดุ อุปกรณ์ ในการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนรู้ ที่ทันสมัยเพิ่มขึ้น และในสถานศึกษาบางส่วนมีอย่างเพียงพอ
2. มีเครือข่ายที่หลากหลายในการเสริมสร้างประสิทธิภาพการบริหารจัดการและเป็นพลังในการขับเคลื่อนการพัฒนา เช่น เครือข่าย ICT เครือข่ายองค์กรบุคคล เครือข่ายการจัดการศึกษา 13 กลุ่มเครือข่ายและเครือข่ายภายนอกต่างๆ
3. ข้าราชการครูและบุคลากรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับความรู้และประสบการณ์ ในการปฏิบัติงาน
4. มีระเบียบการจัดตั้งเครือข่ายการจัดการศึกษารองรับ ทำให้มีแนวทางในการปฏิบัติไปสู่ การขับเคลื่อนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
5. มีการนิเทศติดตาม เพื่อกระตุ้นช่วยเหลือสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ โรงเรียนรับการตรวจสอบ การดำเนินงานด้านการเงิน บัญชี พัสดุ ตามแผนตรวจสอบประจำปีของหน่วยตรวจสอบภายใน
6. มีจำนวนโรงเรียนน้อย สามารถนิเทศ ติดตาม และช่วยเหลือได้อย่างทั่วถึง

ปัญหา อุปสรรค

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไม่มีฐานข้อมูลกลาง ที่ครอบคลุมทุกภารกิจงาน เพื่อการบริหารจัดการและการให้บริการ
2. โรงเรียนบางส่วนอยู่ห่างไกลจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ทำให้ยุ่งยากในการติดต่อ และการประสานการดำเนินงาน เช่น การส่งหลักฐานการเบิกจ่ายต่างๆ ทำให้เสียเวลาและค่าใช้จ่าย ในการเดินทางมาก
3. การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาไม่ส่งผลต่อการพัฒนาตามที่คาดหวัง เนื่องจากข้อจำกัดต่างๆ เช่น ภาระงานมาก การไม่ปรับพฤติกรรมการสอน
4. โรงเรียนบางส่วนมีการจัดซื้อ จัดหา หนังสือ สื่อ วัสดุ ครุภัณฑ์ แต่ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ในการจัดการเรียนรู้ หรือใช้ในการปฏิบัติงานให้เกิดความคุ้มค่าและขาดการดูแลรักษา
5. การบริหารงบประมาณไม่มีประสิทธิภาพ ด้วยข้อจำกัดของเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเร่งรัดทั้งการเสนอขอการจัดสรร และการเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น จัดสรรงบประมาณมาให้ดำเนินการในช่วงใกล้สิ้นปีงบประมาณ กลุ่มเป้าหมายช้าซ้อน ในส่วนของโรงเรียน มีการเปลี่ยนครูที่รับผิดชอบงาน ด้านการเงิน พัสดุ บ่อย ทำให้ครูบางส่วนมีความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ไม่เพียงพอ
6. สำนักต่างๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดให้มีโรงเรียนต้นแบบต่างๆ ตามภาระงานที่รับผิดชอบ ทำให้โรงเรียนบางส่วนเป็นต้นแบบซ้ำซ้อนหลายเรื่อง

ต้องขับเคลื่อน ทั้งงบประมาณ และกิจกรรมต่างๆ ตามกรอบแนวทางที่ต้นสังกัดกำหนด เป็นการเพิ่มภาระงาน และความยุ่งยากให้โรงเรียนทำให้ครูจัดการเรียนการสอนได้ไม่เต็มที่ ไม่เต็มเวลา

ข้อเสนอแนะ

1. โรงเรียนควรให้ความสำคัญกับการจัดทำข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมทุกด้าน เนื่องจากข้อมูลในระดับโรงเรียนเป็นข้อมูลปฐมภูมิ จึงควรตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง เป็นจริง ก่อนจัดทำข้อมูล รายงานและนำข้อมูลไปใช้
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดทำฐานข้อมูลกลางซึ่งเป็นข้อมูลสำคัญ ครอบคลุมทุกด้าน เพื่อเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องนำไปใช้ประโยชน์
3. สำนักต่างๆ ในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ควรบูรณาการ การดำเนินงานและการบริหารงบประมาณ เพื่อลดปัญหาที่เป็นข้อจำกัดการดำเนินงานของหน่วยปฏิบัติ ทั้งในเรื่องเวลากลุ่มเป้าหมายซ้ำซ้อน งบประมาณที่จัดสรรมาให้ควรมุ่งที่การพัฒนาคุณภาพ มากกว่าการซื้อครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ สื่อการเรียนรู้

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 พบว่า มีโรงเรียนทั้งหมด 130 โรงเรียน เขตรับผิดชอบของสำนักงานเขตมีทั้งหมด 7 อำเภอได้แก่ อำเภอชัยบาดาล อำเภอพัฒนานิคม อำเภอลำสนธิ อำเภอท่าหลวง อำเภอหนองม่วง อำเภอสระโบสถ์ และอำเภอโคกเจริญ มีหน้าที่จัดการศึกษาภาคบังคับและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้บริการ แก่ ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง สถานศึกษาในสังกัด ที่จัดการศึกษาระดับ อนุบาล - ประถมศึกษา จำนวน 87 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 67 ที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนต้นจำนวนโรงเรียน 10 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 30.53 และที่จัดการศึกษาระดับอนุบาล - มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน โรงเรียน 3 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 2.29 สถานศึกษาในสังกัด โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวนนักเรียน 1-120 คนจำนวน โรงเรียน 61 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 46.92 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวนนักเรียน 121-600 คน จำนวนโรงเรียน 68 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 52.31และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวนนักเรียน 601-1,500 คนจำนวนโรงเรียน 1 แห่งคิดเป็นร้อยละ 0.77 ด้านสังคมวัฒนธรรมที่แสดงว่าชุมชนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้ความร่วมมือส่งเสริมสนับสนุนในด้านการศึกษาเป็นไปตามเจตนารมณ์ของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และมีแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น วัฒนธรรมต่างๆ ที่หลากหลายและเอื้อ ต่อการจัดการเรียนรู้ เพื่อปลูกฝังให้นักเรียนเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ รัก ท้องถิ่น เห็นคุณค่า ห่วงแหนและอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติใน ขณะเดียวกัน การสนับสนุนของชุมชน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยในประเทศ

สายวิทย์ ดวงสนาม (2561, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษา ประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 2) หาแนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรีเขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จำนวน 35 คน และประชากรที่ใช้ในการสัมภาษณ์ ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 4 คน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2561 จากโรงเรียนที่เข้ารับการประเมิน สมศ. รอบ 3 จำนวน 4 แห่ง และได้รับผลรับรองระดับดีมาก เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแบบสัมภาษณ์ ใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สระบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) แนวทางการดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษานั้น มีทั้งหมด 4 แนวทาง ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนการนิเทศ ควรมีการจัดทำเล่มคู่มือการนิเทศภายในสถานศึกษา 2) ด้านการดำเนินการนิเทศควรมีการเปิดโอกาสให้ผู้นิเทศปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนดแต่งตั้งได้อย่างเต็มที่ 3) ด้านการประเมินควรมีการให้ข้อเสนอแนะหลังจากการได้รับการนิเทศ และ 4) ด้านการประชุมหลังการประเมินเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ควรมีการประชุมร่วมกันหลังการนิเทศเสร็จสิ้นของผู้รับนิเทศและ ผู้นิเทศเพื่อรับข้อเสนอแนะและหาแนวทางการแก้ไขเพื่อนำไปพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

สิริขวัญ สุพรรณคง, และนุชนรา รัตนศิริประภา (2561, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 และ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ กลุ่มตัวอย่าง คือบุคลากรโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 จำนวนทั้งสิ้น 66 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของกลิคแมน, และ รอส กอร์ดอน (Glickman, & Ross-Gordon) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ผลการวิจัยพบว่า 1) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง การพัฒนาบุคลากร การพัฒนาหลักสูตร การพัฒนากลุ่ม และการวิจัยเชิง

ปฏิบัติการ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็น ต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 เมื่อจำแนกตาม เพศอายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในตำแหน่ง และวิทยฐานะไม่แตกต่างกัน

เสาวลักษณ์ บุญมาก, และตรัยภูมิพันธ์ ตริตริศวร (2564, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบ บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ และประสบการณ์ในการทำงาน ศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 127 คน กำหนด โดยใช้ตารางของเครจซี่, และมอร์แกน จากนั้นสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยการสุ่มอย่างง่าย (simple random sampling) จากผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหาร มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผู้บริหารที่วิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกันในด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001 และด้านการพัฒนาทักษะการทำงานกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 3) ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .001

อัจฉริย ฤทธิธิน, โกวิท วชิรทรงกูร, และศรีเพ็ญ พลเดช (2563, บทคัดย่อ) การวิจัยเพื่อศึกษาสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ตามความคิดเห็นของครูเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์ การทำงาน และขนาดโรงเรียนและเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 แบ่งออกเป็น 2 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นครูจำนวน 331 คน ได้มาโดย การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified sampling) ตามระดับชั้นที่สอน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระยะที่ 2 แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจากผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์ ซึ่งมี จำนวน 7 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของครูที่มีต่อการศึกษาสภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และขนาดโรงเรียน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

อนุศิษฐ์ นากแก้ว, และคนอื่นๆ (2563, บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่องการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับและการเปรียบเทียบการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเทียบตารางของ Krejcie, Morgan จำนวน 307 คน โดยใช้แบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยสถิติบรรยาย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ สถิติทดสอบ ค่าที (t-test) ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way analysis of variance) ผลการวิจัย พบว่า ระดับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีระดับการนิเทศอยู่ในระดับมาก

ภิชาวิชญ์ ยางงาม (2564, บทคัดย่อ) การทำวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 2) เพื่อทราบผลเปรียบเทียบกระบวนการนิเทศภายใน ที่มีเพศ อายุ วุฒิทางการศึกษาประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะที่แตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารและครู จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 พบว่า สถานภาพด้านอายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์การปฏิบัติงาน ต่อกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ไม่มีความแตกต่างกัน ส่วนสถานภาพด้านเพศ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเพศหญิง มีค่าเฉลี่ยมากกว่าเพศชาย และสถานภาพด้าน วิทยฐานะ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยวิทยฐานะชำนาญการ มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

อริยะ เอมสมบุญ (2564, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 2) เพื่อศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา กับ

การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 ปีการศึกษา 2562 จำแนกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 14 คน และครูจำนวน 317 คน รวม 331 คน ผลการศึกษา พบว่า การศึกษาบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 39 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในทิศทางบวก อยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

กำชัย ยุกติชาติ (2564, บทคัดย่อ) การค้นคว้าอิสระ การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 มหาวิทยาลัยศิลปากร การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 และ 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ จำนวนทั้งสิ้น 57 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ 1) แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามแนวคิดของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับตาม ค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติกิจกรรมนิเทศ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การประเมินผลและรายงานผล และการสร้างเครื่องมือเฝ้าระวัง 2) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 มี 5 แนวทาง คือ 1) ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนพัฒนานตนเองรายบุคคล รายงานการพัฒนานตนเอง และรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา และสนับสนุนให้ครูส่งเอกสารธุรการขึ้นเรียน วิจัยในชั้นเรียนอย่างสม่ำเสมอ 2) ในกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนควรมีการประเมินความเสี่ยงมาประยุกต์ใช้ ควรจัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน และควรมีนโยบาย

ของหน่วยงานต้นสังกัดมาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน นอกจากนี้ผู้บริหารควรกระจายอำนาจให้แก่คณะกรรมการการนิเทศในการปฏิบัติงานอย่างแท้จริง ควรเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้แลกเปลี่ยนความคิดในเรื่องการสร้างสื่อและวิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือต่างๆ และมีการจัดเก็บสื่อหรือเครื่องมือต่างๆ อย่าง เป็นระบบ 3) ผู้บริหารควรประชุมคณะครู เพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับนิเทศผู้บริหารควรมีส่วนร่วม กับคณะกรรมการการนิเทศในการนิเทศภายในโรงเรียน 4) ผู้นิเทศควรเป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญตรงกับวิชาที่จะทำการนิเทศ ควรปฏิบัติการนิเทศด้วยความเป็นกัลยาณมิตร ปฏิบัติการนิเทศอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยภาคเรียนละ 1-2 ครั้ง และควรมีเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของครูผู้สอนในแต่ละรายวิชา 5) ควรจัดศึกษาดูงานจากโรงเรียนที่มีความพร้อมหรือเป็นต้นแบบการนิเทศภายในโรงเรียน ควรมีการประเมินความพึงพอใจของครูต่อกระบวนการทำงานของคณะนิเทศ

ศิริพร อิ่มชื่น (2566, บทคัดย่อ) บทควมนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 และ 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายใน ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 2 จำนวน 318 คน ผลการวิจัย (1) ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ (2) ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันและขนาดของสถานศึกษาแตกต่างกัน ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนุพงษ์ ตาบสกุล (2565, บทคัดย่อ) แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี 2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ประชากรคือ ผู้บริหารและครูโรงเรียนบ้านคาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำนวน 41 คน เครื่องมือที่ใช้ใช้ในการวิจัย คือ แบบถามความความคิดเห็น (opinionnaire)

เกี่ยวกับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามแนวคิดของหน่วยศึกษานิเทศก์สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1) การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวิทยาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่ามัธยิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ได้ดังนี้ 1) ด้านการปฏิบัติการนิเทศ 2) ด้านการวางแผนการนิเทศ 3) ด้านการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ 4) ด้านการประเมินผลและรายงานผล 5) ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือนิเทศ 2) แนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

1) สนับสนุน ส่งเสริมให้คณะกรรมการนิเทศภายในนิเทศภายในโรงเรียนนำเอานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีมาเป็นแนวทางในการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน 3) กำหนดให้จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อให้เข้าใจถึงขอบข่ายของการนิเทศภายในโรงเรียน 4) สนับสนุน ส่งเสริมให้คณะกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนได้พัฒนาความรู้เกี่ยวกับการสร้างสื่อและเครื่องมือเทศต่างๆ 5) กำหนดให้มีการทดลองใช้สื่อและเครื่องมือนิเทศ ประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศเพื่อหาข้อบกพร่อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องก่อนนำเครื่องมือไปใช้ปฏิบัติการนิเทศ 6) กำหนดให้มีการนิเทศภายในอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้ง 7) ให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการประเมินผลการนิเทศว่าการดำเนินงานนิเทศภายในที่ผ่านมาประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ 8) ประชุมครูและบุคลากรเพื่อวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงงานนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการนิเทศใน ครั้งต่อไป

ปริศนา กระสังข์, และคนอื่นๆ (2563, บทคัดย่อ) การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1) ศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบ 2) เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบ จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 354 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วนประเมินค่าและแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการทดสอบเอฟ เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) เปรียบเทียบ

ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อการดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในด้วยวิธีการเชิงระบบของโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28 ปัญหาที่พบ คือ ไม่มีการจัดทำแหล่งข้อมูลทางวิชาการและแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในท้องถิ่น ไม่มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการนิเทศภายใน ขาดการประชุมวิเคราะห์ภาระงานที่ต้องทำและขาดการประชุมงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขาดการประชุมเพื่อทบทวนการปฏิบัติงานเป็นระยะๆ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ขาดการนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนจริงสำหรับแนวทางการพัฒนา ควรมีการจัดทำแหล่งข้อมูลทางวิชาการและข้อมูลของวิทยากรหรือแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญในท้องถิ่น ควรมีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้ในการวางแผนนิเทศภายใน ควรมีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อวิเคราะห์ถึงภาระงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกัน ควรมีการประชุมเพื่อสรุปผลการนิเทศโดยให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วม ควรนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการวางแผนเพื่อปรับปรุงการนิเทศภายในอย่างจริงจังและสอดคล้องตามมาตรฐานและตัวชี้วัด

2. งานวิจัยต่างประเทศ

ริซโซ (Rizzo, 2004, abstract) ได้ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศการศึกษาและการติดตามผลในปัจจุบัน ผลการศึกษาพบว่า แนวคิดของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับ งานนิเทศในปัจจุบัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันคือ การเข้าใจพื้นที่ดูแลการรู้จักสภาพปัจจุบันและความแตกต่างของโรงเรียน การเป็นที่ปรึกษาที่ชาญฉลาด ไว้วางใจได้ ใช้ความหลากหลายของวิธีการนิเทศ ความสัมพันธ์ของครูและผู้นิเทศ การมีส่วนร่วมของครู ผลที่ออกมาชี้ บอกความแตกต่างของการพัฒนาการนิเทศ การเข้าถึงความหลากหลายของโรงเรียนการมาเยี่ยมบ่อยมากกว่า ความสัมพันธ์ส่วนตัวทำให้โรงเรียนมองมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นข้อแตกต่างชัดเจน และการดูแลความเป็นอยู่ของครูเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการพัฒนาการนิเทศ

เฟอร์นันโด, และเฮร์ลีย์ (Fernando, & Herihy, 2010, pp.281-289) ผู้วิจัยได้ออกไปศึกษาและทำการสำรวจถึงวิธีการของผู้ที่ให้การนิเทศหลายคน การนิเทศเป็นการช่วยพัฒนาความสัมพันธ์และ ความยุติธรรมให้เกิดขึ้นในกลุ่มผู้รับการนิเทศ บทบาทของผู้ให้การนิเทศจะต้องสร้างความตระหนักและควรเป็นกลาง ในการนิเทศ ผู้นิเทศจะต้องให้ความช่วยเหลือแก่ผู้รับการนิเทศและเปิดโอกาสให้กับผู้รับการนิเทศด้วย

นาซาเร่, และโคอิมบรา (Nazare, & Coimbra, 2013, p.5) ได้ศึกษาการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครูผลการวิจัยพบว่า ครูตระหนักดีว่าการนิเทศและการประเมินผลมีหน้าที่ที่แตกต่างกัน และจำเป็นจะต้องมีทั้งสองอย่างเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอน

และส่งเสริมให้มีการพัฒนาของครูในโรงเรียน จึงเกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้แต่ถึงอย่างไรก็ตาม การนิเทศที่เข้มแข็งจะสามารถส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสูงและพัฒนาอาชีพให้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังพบปัญหา คือ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในการประเมินกันเองและการประเมินผลจากภายนอก และประเด็นสุดท้ายจากการศึกษาแสดงให้เห็นว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งในการทำงานร่วมกันระหว่างโรงเรียนและมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน และการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการสำหรับแนวทางการนิเทศเพื่อการปรับปรุง แบบสำรวจถูกนำมาใช้ในการศึกษานี้ รวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาโดยใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ แบบสอบถามเสร็จสิ้นโดยครู 272 คน และสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้เข้าร่วม 33 คน ส่งผลให้มีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 305 คน ผลการวิจัยพบว่าการกำกับดูแลถูกขัดจังหวะด้วยการปฏิบัติที่น่าสงสัยที่เกี่ยวข้องกับการตกเป็นเหยื่อ การข่มขู่ ความไม่สอดคล้องกัน ความสับสนและอคติ ผู้บังคับบัญชาขาดทักษะการกำกับดูแลที่จำเป็น ไม่จริงจังกับบทบาทการกำกับดูแล และด้วยเหตุนี้ ครูจึงไม่ได้รับการดูแลอย่างจริงจัง นอกจากนี้ ผลการวิจัยของการศึกษานี้บ่งชี้ว่าการนิเทศการสอน มีลักษณะโดยความคาดหวังในบทบาทที่ขัดแย้งกันซึ่งทำให้เกิดความเครียดและความไม่ไว้วางใจสำหรับครูและผู้บังคับบัญชา การสอน และการพัฒนานโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการนิเทศการสอนเป็นประเด็นที่ต้องให้ความสนใจมากที่สุด ท่ามกลาง การเปลี่ยนแปลงที่เสนอสำหรับ การปรับปรุงแนวปฏิบัติในการนิเทศ ตามผลการศึกษา ได้แก่ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชามีความเป็นกลางและเป็นมิตรกับครู ส่งเสริมให้ครูใหญ่มีบทบาทนำในการนิเทศตามโรงเรียน โดยพัฒนาความสนใจ ในการนิเทศ ปล่อยให้ตนเองได้รับการดูแลจากสมาชิกคนอื่นๆของคณาจารย์ และมีส่วนร่วมในการสอน ในห้องเรียนเพื่อทำความเข้าใจกับกิจกรรมในห้องเรียนที่กำลังดำเนินอยู่ ให้รางวัลและสิ่งจูงใจ ที่เหมาะสมแก่ครูที่ได้รับรายงานการกำกับดูแลที่ดีหรือริเริ่มเพื่ออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้อย่างมืออาชีพ และส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการทำงานเป็นทีมระหว่างครูและหัวหน้างานสอน

อดู, อคินลอย, และโอลายี (Adu, Akintoye, & Olaoye, 2014, pp.269-278) ได้ศึกษาเกี่ยวกับมุมมอง ของปัญหาและวิธีการต่างๆ ในการนิเทศภายในและภายนอกโรงเรียน พบว่า การดำเนินงานนิเทศเป็นกิจกรรมสำคัญในการบริหาร การศึกษาเพื่อให้ทราบถึงการปฏิบัติงานของครู ในการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังนั้นควรมีการดำเนินงานนิเทศจากทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของแต่ละโรงเรียน ควรคำนึงถึงวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานนิเทศ ทักษะ และความสามารถของผู้บริหารในการกำกับดูแล การดำเนินงานนิเทศให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และมีประสิทธิภาพการดำเนินงานนิเทศจะ ประสบความสำเร็จได้นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการสร้างกลุ่มการทำงานของครูที่มี ความสามัคคีและมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมายเดียวกัน

อัลมาดี (Al-madhi, 2020, para.2) ศึกษาวิธีการนิเทศของโรงเรียนทรศนะ ของกระทรวงศึกษาธิการ ซาอุดีอาระเบีย และศึกษานิเทศโรงเรียนประจำเมืองรียาร์ด จากการตอบแบบสอบถามของศึกษานิเทศก์ 202 คน และวิเคราะห์เอกสาร ผลแสดงให้เห็นช่องว่างศึกษานิเทศก์และการนิเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการนิเทศ การพัฒนาทีมงานภาวะผู้นำ การสร้างความสัมพันธ์ การคมนาคม และการประเมินผล พบว่าไม่แตกต่างกัน ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปร ประสิทธิภาพทำงาน ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียนที่รับผิดชอบตำแหน่ง เห็นว่าการนิเทศตามนโยบาย ไม่กระทบต่อผลการปฏิบัติงานนิเทศ แสดงให้เห็นถึงกระทรวงศึกษาธิการสามารถลดช่องว่างโดยให้อิสระทางความคิดแก่การปฏิบัติงานนิเทศ

อัลเครเดม (Alkrdem, 2021, para.2) ศึกษาเกี่ยวกับการขาดข้อมูลเกี่ยวกับวิธีการนิเทศการสอน ตามโรงเรียน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐซาอุดีอาระเบีย โดยให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการรับรู้ถึงการนิเทศการสอนของครู ดังนั้น จุดประสงค์หลักของการศึกษานี้คือเพื่อตรวจสอบสิ่งที่ครูระดับมัธยมศึกษาเห็นว่าเป็นการนิเทศการสอนที่มีประสิทธิผลและเพื่อตรวจสอบสถานะปัจจุบันของแนวทางปฏิบัติและขั้นตอนการควบคุมการเรียนการสอนตามโรงเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐซาอุดีอาระเบียจากการรับรู้ของครูใหญ่ ครู และเขต เจ้าหน้าที่การศึกษา คำถามการวิจัยเฉพาะเจาะจงที่เน้นที่การรับรู้ ของผู้ตอบแบบสอบถามและความชอบสำหรับการมุ่งเน้นและการปฏิบัติของการนิเทศการสอนตามโรงเรียน บุคลากรผู้ควบคุมดูแล โปรแกรมการพัฒนาบุคลากร

สรุปได้ว่า จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนิเทศภายในโรงเรียนในประเทศแสดงให้เห็นว่าการนิเทศภายในโรงเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนเพื่อให้ได้มา ซึ่งผลที่มีประสิทธิภาพ บรรลุตามเป้าประสงค์ที่สถานศึกษากำหนดไว้ การดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนทำให้เกิดผลดีต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของครูและคุณภาพของผู้เรียนแต่ในขณะเดียวกันก็พบปัญหาและอุปสรรคที่แตกต่างกันออกไปตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษาหรือตามบริบทของสถานศึกษา ซึ่งจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้นพบว่าการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่หากพิจารณาเป็นรายด้านนั้นจะแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละโรงเรียน และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานนิเทศภายในโรงเรียน พบข้อเสนอแนะดังนี้ ควรจัดให้มีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรเข้าใจในจุดประสงค์ของการนิเทศภายในรวมถึงขั้นตอนการนิเทศภายในและประโยชน์ที่ได้รับเพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน และควรใช้วิธีการนิเทศที่หลากหลายรูปแบบและให้ทุกคนในโรงเรียน มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียน ควรจัดให้มีการศึกษาดูงานการนิเทศภายในโรงเรียนจากโรงเรียน ที่มีความพร้อมและเป็นต้นแบบในการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้รับการนิเทศควรจะได้รับความรู้ และสามารถขอคำปรึกษา คำชี้แนะจากผู้นิเทศได้ ควรนำเทคนิคใหม่ๆ ในการนิเทศภายในโรงเรียน และควรดำเนินการนิเทศให้ตรงกับปฏิทินการนิเทศที่วางแผนไว้ นิเทศอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน นอกจากนี้ ควรจัดให้มีประเมิน

การนิเทศที่เป็นไปตามสภาพความเป็นจริง มีการประเมินผลการนิเทศ และแจ้งผลการประเมินให้ผู้รับ
การนิเทศทราบหลังการนิเทศ สรุปผลและรายงานผลการนิเทศให้ผู้บริหารทราบ จัดเก็บการรายงาน
ผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การค้นคว้าอิสระครั้งนี้เป็นการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ซึ่งมีวิธีดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ
4. การหาคุณภาพของเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 104 คน ข้าราชการครู 1,197 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 1,301 คน จาก 130 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, หน้า 3-4)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและรองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน ข้าราชการครูจำนวน 291 คน รวม 371 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie, & Morgan ดังนี้

การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง Krejcie, & Morgan ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วนของประชากรและกำหนดการใช้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อน ที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหาร
สถานศึกษาและครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ขนาดโรงเรียน	ประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
	ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
ขนาดเล็ก	19	262	281	14	64	78
ขนาดกลาง	84	896	980	65	218	283
ขนาดใหญ่	1	39	40	1	9	10
รวม	104	1,197	1,301	80	291	371

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ซึ่งได้ศึกษาข้อมูล จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระ เพื่อนำมาประกอบในการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย กระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือ 4) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 5) การประเมินผลและรายงานผล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert, 1964, pp.90-95) ซึ่งมีรายละเอียดระดับคะแนนที่ให้ความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึงปฏิบัติตามกระบวนการได้ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึงปฏิบัติตามกระบวนการได้ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึงปฏิบัติตามกระบวนการได้ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึงปฏิบัติตามกระบวนการได้ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึงปฏิบัติตามกระบวนการได้ในระดับน้อยที่สุด

และจำนวนข้อคำถามแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ จำนวน 3 ข้อ

ด้านที่ 2 การวางแผนการนิเทศ จำนวน 9 ข้อ

ด้านที่ 3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ จำนวน 9 ข้อ

ด้านที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน จำนวน 11 ข้อ

ด้านที่ 9 การประเมินผลและรายงานผล จำนวน 9 ข้อ

รวมทั้งสิ้น 41 ข้อคำถาม

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2 ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ 2) การวางแผนการนิเทศ 3) การสร้างสื่อและเครื่องมือ 4) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 5) การประเมินผลและรายงานผล

2. วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

3. สร้างแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้กำหนดเป็นประเด็นให้ครอบคลุมขอบเขตที่กำหนดในกรอบแนวคิด เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ เพื่อใช้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการหาคุณภาพของเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้าง เพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

2. การตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ผู้ค้นคว้าได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ซึ่งข้อคำถามค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารและรองผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการค้นคว้าอิสระครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้ว นำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4. หาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (มารุสร์ ต่วนชะเอม, 2551, หน้า 71) มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.954

5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการค้นคว้าอิสระตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2. เมื่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 อนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการขออนุญาตจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้การตอบแบบสอบถาม

3. จัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล พร้อมแบบสอบถาม ที่ใส่รหัสกำกับ แล้วส่งไปถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 371 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 80 คน และข้าราชการครูจำนวน 291 คน โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดส่งทางออนไลน์

4. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืน และนำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจนับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบหาความสมบูรณ์ ความถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนการวิเคราะห์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการแจกแจงความถี่ (frequency) และการหาร้อยละ (percentage) แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ วิเคราะห์ โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำเสนอในรูปแบบตาราง ซึ่งมีเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 121) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติต่าง ๆ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

1. สูตรคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ เครจซี, และมอร์แกน (Krejci, & Morgan, 1970, p.608)

$$n = \frac{(\sum x)^2_{NP(1-P)}}{d^2P(1-P)}$$

เมื่อ	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	แทน	ขนาดประชากร
	X	แทน	ค่าไคสแควร์ที่ Degree of freedom (df) เท่ากับ 1 ระดับความเชื่อมั่น 95% (เท่ากับ 3.841)
	P	แทน	สัดส่วนของประชากร หากไม่ทราบ ใส่ค่า 0.05
	d	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

2. การหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา หรือลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมโดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหา จำนวน 5 คน ให้แต่ละคนพิจารณา ลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นเป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่เป็นตัวแทนของพฤติกรรมนั้น (สุวรรีย์ ศิริโกภาภิรมย์, 2553, หน้า 90)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

3. ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีการหาสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่น (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อคำถาม
	S_i	แทน	ความแปรปรวนแต่ละข้อ
	S_t	แทน	ความแปรปรวนทั้งฉบับ

4. การหาร้อยละ (percentage) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2557, หน้า 95)

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ	P	แทน	ร้อยละ
	f	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
	n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

5. การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) จากสูตร (สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์, 2557, หน้า 106)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	X	แทน	ค่าหรือคะแนนของข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของค่าหรือคะแนนทั้งหมด
	n	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

6. การหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) จากสูตร (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2557, หน้า 106)

$$S.D. = \sqrt{\frac{n \sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$$

เมื่อ	$S.D.$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	n	แทน	ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

7. สูตรทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (สุวริย์ ศิริโกคาภิรมย์, 2553, หน้า 95)

$$1) F = \frac{S_1^2}{S_2^2},$$

$$df_1 = n_1 - 1$$

$$df_2 = n_2 - 1, S_1^2 > S_2^2$$

เมื่อ	S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่ามาก
	S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มตัวอย่างที่มีค่าน้อย

ถ้าทดสอบแล้วมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$)

$$2) t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}, df = \frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right]^2}{\frac{\left[\frac{S_1^2}{n_1}\right]^2}{n_1-1} + \frac{\left[\frac{S_2^2}{n_2}\right]^2}{n_2-1}}$$

ถ้าทดสอบแล้วไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ($\sigma_1^2 = \sigma_2^2$)

$$3) \quad t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(n_1-1)S_1^2 + (n_2-1)S_2^2}{n_1 + n_2 - 2} \left[\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right]}}, \quad df = n_1 + n_2 - 2$$

เมื่อ	t	แทน	สถิติทดสอบที (t-test)
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ 2
	S_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1
	S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 2
	N_1	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 1
	N_2	แทน	จำนวนหน่วยในกลุ่มที่ 2

8. การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) (กานดา พูลลาภทวี, 2539, หน้า 228-230)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติทดสอบ (f-test)
	MS_b	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (mean of sum squares between groups)
	MS_w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม (mean of sum squares within groups)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
F	แทน	ค่าสถิติทดสอบเอฟ
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของข้อมูล (sum of squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยผลบวกกำลังสองของข้อมูล (means squares)
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degree of freedom)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test)

3.2 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยมีรายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 จำนวนและร้อยละข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 371)	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
ผู้บริหารหรือรองผู้บริหารสถานศึกษา	80	21.60
ข้าราชการครู	291	78.40
2. วิทยฐานะ		
ไม่มีวิทยฐานะ	115	31.00
ชำนาญการ	181	48.80
ชำนาญการพิเศษขึ้นไป	75	20.20
3. ขนาดสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	78	21.00
ขนาดกลาง	283	76.30
ขนาดใหญ่	10	2.70

จากตาราง 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 371 คน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครูเป็นครูผู้สอนจำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 มีวิทยฐานะชำนาญการเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 และอยู่ในสถานศึกษาขนาดกลางเป็นส่วนใหญ่จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 76.30

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ

ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1 สสำรวจบริบทหรือสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.26	0.56	มาก	2
2 มีการประเมินและสำรวจความต้องการของครูในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.27	0.57	มาก	1
3 มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษา	4.25	0.56	มาก	3
ภาพรวม	4.26	0.56	มาก	

จากตาราง 3 พบว่า การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ พบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ มีการประเมินและสำรวจความต้องการของครูในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.57) สสำรวจบริบทหรือสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.26$, S.D. = 0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.56)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการวางแผนการนิเทศ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. มีนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.29	0.59	มาก	1
2. มีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์ นโยบาย เพื่อวางแผนและจัดทำคู่มือในการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน	4.29	0.59	มาก	1
3. ดำเนินการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้วยการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.27	0.55	มาก	3
4. ดำเนินการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามสภาพแวดล้อมหรือบริบทของสถานศึกษา	4.27	0.55	มาก	3
5. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานพร้อมทั้งระบุหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมและชัดเจน	4.11	0.52	มาก	6
6. มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตนเอง	4.08	0.57	มาก	9
7. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในความรับผิดชอบในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.09	0.54	มาก	8
8. มีบทบาทเป็นผู้นำในการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.12	0.55	มาก	5

ตาราง 4 (ต่อ)

ด้านการวางแผนการนิเทศ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
9. มอบหมายหน้าที่การนิเทศภายในโดยคำนึงถึงความถนัด ของแต่ละบุคคลในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็น ฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.11	0.57	มาก	6
ภาพรวม	4.18	0.55	มาก	

จากตาราง 4 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการวางแผนการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยหัวข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 ข้อ ได้แก่ มีนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และมีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์ นโยบายเพื่อวางแผนและจัดทำคู่มือในการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน ($\bar{x} = 4.29$, S.D. = 0.59) ลำดับถัดมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 หัวข้อได้แก่ มีการดำเนินการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้วยการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามสภาพแวดล้อมหรือบริบทของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.27$, S.D. = 0.55) มีบทบาทเป็นผู้นำในการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.55) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดได้แก่ มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตนเอง ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.57)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ โดยรวมและรายข้อ

ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1.	มีการจัดทำคู่มือที่ใช้สำหรับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้อย่างถูกต้องสมบูรณ์เพื่อให้การนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	4.14	0.62	มาก	5
2.	มีส่วนร่วมและมีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.16	0.61	มาก	4
3.	ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแก่คณะกรรมการนิเทศภายใน	4.19	0.59	มาก	1
4.	มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการออกแบบสื่อ/ เครื่องมือการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา	4.18	0.57	มาก	2
5.	กำหนดให้คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างสื่อ เครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับการนิเทศในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ	4.18	0.57	มาก	2
6.	นำสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง	4.01	0.56	มาก	9
7.	ตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.03	0.55	มาก	8
8.	นำผลจากสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาสะท้อนผลและประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น	4.04	0.54	มาก	7

ตาราง 5 (ต่อ)

ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
9. ร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างคู่มือการใช้สื่อ และเครื่องมือการนิเทศภายใน	4.06	0.53	มาก	6
ภาพรวม	4.11	0.57	มาก	

จากตาราง 5 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการสร้างสื่อและเครื่องมือ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.11$, S.D.= 0.57) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่ มีการให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแก่คณะกรรมการนิเทศภายใน ($\bar{x} = 4.19$, S.D.= 0.59) ลำดับถัดมามีค่าเฉลี่ยเท่ากัน 2 หัวข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการออกแบบสื่อ/ เครื่องมือการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา และมีการกำหนดให้คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างสื่อ เครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับการนิเทศในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ ($\bar{x} = 4.18$, S.D.= 0.57) มีส่วนร่วมและมีส่วนรับผิดชอบ ในการดำเนินการสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.16$, S.D.= 0.61) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง ($\bar{x} = 4.01$, S.D.= 0.56)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โดยรวมและรายข้อ

ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ	4.13	0.58	มาก	3
2. มีการประชุมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบถึงเป้าหมายในการดำเนินงานการนิเทศภายใน	4.13	0.57	มาก	3
3. มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อหาเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	4.12	0.56	มาก	6
4. เลือกใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	4.13	0.55	มาก	3
5. ดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้	4.13	0.54	มาก	3
6. ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.15	0.53	มาก	1
7. มีการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้ได้รับการนิเทศภายใน	4.15	0.52	มาก	1
8. เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	3.99	0.50	มาก	12

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
9.	มีการเสนอแนะเทคนิคการสอน วิธีการสอนใหม่ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้แก่ผู้ได้รับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.03	0.51	มาก	11
10.	ให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้ได้รับการนิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.03	0.48	มาก	9
11.	แจ้งผลการนิเทศภายในให้ผู้ได้รับการนิเทศทราบ หลังจากการดำเนินการนิเทศเสร็จสิ้นเพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองเพิ่มเติมเพื่อทำให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานนำไปสู่การเป็นห้องเรียนคุณภาพ	4.05	0.50	มาก	8
12.	จัดให้สถานศึกษามีการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกห้องเรียน/ชั้นเรียน และทำการนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ในแต่ละปีการศึกษา	4.07	0.50	มาก	7
ภาพรวม		4.09	0.53	มาก	

จากตาราง 6 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้าน การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน 2 หัวข้อ ได้แก่ ผู้บริหารมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.15$, S.D.= 0.53) และมีการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้

ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้ได้รับการนิเทศภายใน ($\bar{x} = 4.15$, S.D.= 0.52) ลำดับถัดมา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4 หัวข้อได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ ($\bar{x} = 4.13$, S.D.= 0.58) มีการประชุมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบถึงเป้าหมายในการดำเนินงานการนิเทศภายใน ($\bar{x} = 4.13$, S.D.= 0.57) มีการเลือกใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.13$, S.D.= 0.55) และดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้ ($\bar{x} = 4.13$, S.D.= 0.54) ลำดับที่ 3 ได้แก่ มีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อหาเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ($\bar{x} = 4.12$, S.D.= 0.56) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน ($\bar{x} = 3.99$, S.D.= 0.50)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผล โดยรวมและรายข้อ

ด้านการประเมินผลและรายงานผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. มีการประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการนิเทศภายในและผู้ได้รับการนิเทศเมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.10	0.52	มาก	1
2. มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียน	4.09	0.53	มาก	3
3. เปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการนิเทศเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	4.09	0.53	มาก	3
4. มีการนำผลการประเมินกลับมาสะท้อนคิดแนะนำครูผู้สอนในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น	4.10	0.53	มาก	1

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านการประเมินผลและรายงานผล	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
5. ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานการนิเทศในทุกเดือน	4.03	0.53	มาก	8
6. มีดำเนินการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	4.07	0.54	มาก	6
7. ดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติที่ดีที่เป็นเลิศ ของสถานศึกษาที่นำไปสู่ความสำเร็จ (best practice)และทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ	4.06	0.54	มาก	7
8. มีการนำปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป	4.07	0.53	มาก	5
ภาพรวม	4.08	0.53	มาก	

จากตาราง 7 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านการประเมินผลและรายงานผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยลำดับที่ 1 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 หัวข้อ ได้แก่ มีการประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการนิเทศภายในและผู้ได้รับการนิเทศเมื่อสิ้นปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.10$, S.D.= 0.52) และมีการนำผลการประเมินกลับมาสะท้อนคิดแนะนำครูผู้สอนในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ($\bar{x} = 4.10$, S.D.= 0.53) ลำดับที่ 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 หัวข้อ ได้แก่ มีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผลและสรุปผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการนิเทศ เสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.09$, S.D.= 0.53) ลำดับที่ 3 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 หัวข้อ ได้แก่ มีดำเนินการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.0$, S.D.= 0.54) และมีการนำ

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป ($\bar{x} = 4.07$, S.D.= 0.53) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการประเมินผลความก้าวหน้าใน การดำเนินงานการนิเทศในทุกเดือน ($\bar{x} = 4.03$, S.D.= 0.53)

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน อันดับที่ และระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวม

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน	$\bar{x}$	S.D.	อันดับที่	ระดับ
1. การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ	4.26	0.56	1	มาก
2. การวางแผนการนิเทศ	4.18	0.55	2	มาก
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือ	4.11	0.57	3	มาก
4. การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	4.09	0.53	4	มาก
5. การประเมินผลและรายงานผล	4.08	0.53	5	มาก
ภาพรวม	4.14	0.55		มาก

จากตาราง 8 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับ คือ การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ ($\bar{x} = 4.26$, S.D.= 0.56) การวางแผนการนิเทศ ($\bar{x} = 4.18$, S.D.= 0.55) และการสร้างสื่อและเครื่องมือ ($\bar{x} = 4.11$, S.D.= 0.57) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การประเมินผลและรายงานผล ($\bar{x} = 4.08$, S.D.= 0.53)

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบ

การทดสอบสมมติฐานเป็นการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ดังนี้

ตาราง 9 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายใน	ผู้บริหาร		ข้าราชการครู		t	p
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1 การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ	4.25	0.55	4.26	0.57	-0.103	.918
2 การวางแผนการนิเทศ	4.21	0.50	4.18	0.57	0.165	.584
3 การสร้างสื่อและเครื่องมือ	4.05	0.49	4.13	0.59	-1.428	.197
4 การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน	4.04	0.46	4.11	0.55	-1.013	.217
5 การประเมินผลและรายงานผล	3.99	0.43	4.09	0.56	-1.791	.079
ภาพรวม	4.11	0.49	4.15	0.57	-0.834	.399

จากตาราง 9 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนก ตามตำแหน่งโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายใน	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.226	0.113	0.354	.735
	ภายในกลุ่ม	368	117.749	0.320		
	รวม	370	117.975			
2. การวางแผนการนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.335	0.168	0.538	.628
	ภายในกลุ่ม	368	113.805	0.309		
	รวม	370	114.140			

ตาราง 10

บทบทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายใน ฯ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.240	0.617	1.817	.256
	ภายในกลุ่ม	368	120.556	0.328		
	รวม	370	121.796			
4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.600	0.300	1.025	.409
	ภายในกลุ่ม	368	103.046	0.280		
	รวม	370	103.646			
5. การประเมินผลและ รายงานผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.116	0.058	0.204	.824
	ภายในกลุ่ม	368	104.549	0.284		
	รวม	370	104.665			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.503	0.251	0.788	.570
	ภายในกลุ่ม	368	111.941	0.304		
	รวม	370	112.444			

จากตาราง 10 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่าในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 การเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

บทบทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายใน ฯ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
1. การศึกษาสภาพปัญหาและ ความต้องการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.475	0.238	0.745	.476
	ภายในกลุ่ม	368	117.499	0.319		
	รวม	370	117.974			

ตาราง 11 (ต่อ)

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายใน ฯ	แหล่งความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	p
2. การวางแผนการนิเทศ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.532	0.266	0.859	.505
	ภายในกลุ่ม	368	113.608	0.309		
	รวม	370	114.140			
3. การสร้างสื่อและเครื่องมือ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.830	0.415	1.295	.343
	ภายในกลุ่ม	368	120.966	0.329		
	รวม	370	121.796			
4. การปฏิบัติการนิเทศภายใน โรงเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2	0.261	0.131	0.467	.636
	ภายในกลุ่ม	368	103.385	0.281		
	รวม	370	103.646			
5. การประเมินผลและรายงาน ผล	ระหว่างกลุ่ม	2	0.704	0.352	1.240	.400
	ภายในกลุ่ม	368	103.962	0.283		
	รวม	370	104.666			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.560	0.280	0.921	.472
	ภายในกลุ่ม	368	111.884	0.304		
	รวม	370	112.444			

จากตาราง 11 พบว่า ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีสาระสำคัญที่นำมาสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สรุปผล
5. อภิปรายผล
6. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง วิทยฐานะและขนาดของสถานศึกษา

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีความคิดเห็นต่อบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 104 คน ข้าราชการครู 1,197 คน รวมประชากรทั้งหมดจำนวน 1,301 คน จาก 130 โรงเรียน (แผนปฏิบัติการประจำปีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 , 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2, 2566, หน้า 3-4) ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร ดังนี้

1.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ผู้ศึกษาได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารและรองผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 80 คน ข้าราชการครูจำนวน 291 คน รวม 371 คน โดยใช้ตารางสำเร็จรูปหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie, & Morgan

1.2.2 การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง Krejcie, & Morgan ใช้ในการประมาณค่าสัดส่วน ของประชากรและกำหนดการใช้สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากรเท่ากับ 0.5 ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ร้อยละ 5 และระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมเพื่อการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะ แบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย ตำแหน่ง วิทยฐานะ และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษามีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (check list) ประกอบด้วย วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะของผู้บริหารสถานศึกษา และประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ครอบคลุมทั้ง 5 ขั้นตอน ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale)

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ระเบียบในการวิจัย วิธีการวิจัย และมีประสบการณ์ทางการวิจัยเป็นอย่างดี จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามและตัวแปรที่ต้องการวัด แล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) รายข้อมีค่าระหว่าง 0.60 - 1.00 และรวมทุกข้อแล้วมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 0.95 ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้และผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงในเรื่องเนื้อหาด้านความชัดเจน ของข้อคำถาม เช่น ภาษาที่ใช้ หัวข้อที่ควรเพิ่มเติม ตามที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะ จากนั้นได้นำแบบสอบถาม ที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำนวน 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.95 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด คือ 0.70

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถาม จำนวน 371 ฉบับ ให้กับผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้รับแบบสอบถาม คืนจำนวน 371 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one way ANOVA)

สรุปผล

การวิจัยเรื่องบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 371 คน ส่วนใหญ่เป็นข้าราชการครู จำนวน 291 คน คิดเป็นร้อยละ 78.40 ส่วนใหญ่มีวิทยฐานะชำนาญการ จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ 48.80 เป็นผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในโรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 283 คน คิดเป็นร้อยละ 76.30

2. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้บริหาร ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 371 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทจำนวน 371 คน คิดเป็น

ร้อยละ 100 มีวิทยฐานะชำนาญการมากที่สุด จำนวน 362 คน คิดเป็นร้อยละ 97.60 และมีประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษามากกว่า 10 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 44.60

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ด้านภาพรวมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ขั้นการศึกษาสภาพปัญหาและความต้อง ขั้นการวางแผนการนิเทศ ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือ ขั้นการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน และขั้นการประเมินผลและรายงานผล

4. ผลการทดสอบสมมติฐาน

4.1 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

4.3 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกขนาดของสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าในแต่ละด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากผลการศึกษารoles บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีประเด็น ที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ดำเนินการอภิปรายผล ในแต่ละชั้น โดยเรียงลำดับจากชั้นที่มากที่สุดไปชั้นที่น้อยที่สุดดังนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ขั้นการศึกษา

สภาพปัญหาและความต้องการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเป็นขั้นมีค่าเฉลี่ยรวมมากที่สุด เนื่องจากการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้เล็งเห็นความสำคัญของการสำรวจข้อมูลพื้นฐานต่างๆ ของสถานศึกษาบริบทชุมชน เพื่อนำไปสู่การกำหนดหลักสูตรและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อ เก็บรวบรวมข้อมูลไว้สำหรับการวางแผน การวิเคราะห์บริบททางการศึกษามีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการ จัดการศึกษาได้อย่างถูกต้องตรงกับความต้องการในด้าน การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กำชัย ยุกติชาติ (2564, บทคัดย่อ) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็น ฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการอยู่ในระดับมาก

1.2 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ขึ้นการวางแผนการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 2 เนื่องจากการวางแผน การนิเทศถือว่า เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานโดยพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนสำเร็จ มีคุณภาพและมาตรฐาน การวางแผนงานทำให้มีการกำหนดขอบเขตในการทำงานที่ แน่นนอน และมีนโยบายที่ชัดเจน ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเตรียมรับสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน และ ความยุ่งยากที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต ตลอดจนป้องกันการขัดแย้งที่อาจเกิดขึ้น ช่วยให้การดำเนินงาน ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้การปฏิบัติงานต่างๆ เป็นไปด้วยความราบรื่นและสามารถ ตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายได้จึงจำเป็นอย่างยิ่งในการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอนุพงษ์ ตาบสกุล (2565, บทคัดย่อ) แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียน บ้านคาวีวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการวางแผนการนิเทศ และในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อ พัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ขึ้นการสร้าง สื่อและเครื่องมือในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 3 เนื่องจากสื่อและเครื่องมือ นิเทศ เป็นสิ่งที่จะช่วยให้การนิเทศมีประสิทธิภาพบรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นสิ่งที่จะช่วยเก็บ รายละเอียด ที่ผู้รับการนิเทศไม่สามารถแสดงออกมาได้ และสามารถเก็บข้อมูลนำมาเปรียบเทียบผลที่ เกิดขึ้นเพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนา โดยในขั้นนี้จะมีสิ่งที่สำคัญ คือสร้างสื่อการนิเทศที่ทำให้ การนิเทศบรรลุวัตถุประสงค์ และสร้างเครื่องมือการนิเทศเพื่อเก็บข้อมูลเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา และพัฒนา ตรวจสอบ ติดตามความก้าวหน้าของการจัดการเรียนการสอนของครู และการประเมินผล การดำเนินงานในชั้นเรียน ซึ่งเป็นเครื่องมือที่มีคุณภาพ ใช้ง่าย และเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหา

ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกำชัย ยุกติชาติ (2564, บทคัดย่อ) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาลวัดลูกแก ประชาชนูทิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 การสร้างสื่อและเครื่องมืออยู่ในระดับมาก ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรให้การส่งเสริมสนับสนุนและมีการให้ความรู้ในเรื่องการสร้างสื่อและเครื่องมือเพื่อให้ได้เครื่องมือที่มีคุณภาพและสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากยิ่งขึ้น

1.4 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ขึ้น การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 4 ซึ่งขึ้น การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนก็ถือว่ามีความสำคัญไม่น้อยไปกว่าชั้นอื่นๆ แต่ด้วยในบริบทของ บางโรงเรียนยังไม่ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนมากนัก จึงไม่ได้ลงมือปฏิบัติจริงหรืออาจจะไม่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องจึงทำให้ไม่ประสบ ผลสำเร็จเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอนุพงษ์ ตาบสกุล (2565, บทคัดย่อ) แนวทาง การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนโรงเรียนบ้านคาวีทยา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ขึ้นปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนในภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยอยู่ในลำดับที่ 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ซึ่งควรให้ความสำคัญในขั้นการปฏิบัตินิเทศมากยิ่งขึ้น เพราะการปฏิบัติการนิเทศมีส่วนสำคัญใน การพัฒนา แก้ไข ปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูผู้สอน โดยความร่วมมือระหว่าง ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้นิเทศ ครูผู้สอน นักเรียน รวมไปถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เป็นการแนะนำ บริکษาหาหรือเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนร่วมกันทำให้การจัดการเรียนการสอน ประสบผลสำเร็จและนำไปสู่การเป็นห้องเรียนคุณภาพ ดังนั้นจึงควรประชาสัมพันธ์ แนะนำ สนับสนุน โรงเรียนในสังกัดให้มีการปฏิบัติการนิเทศการสอนโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของ ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

1.5 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ขึ้น การประเมินผล และรายงานผล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศ และรายงานผลการนิเทศและ มีการนำผลการนิเทศจากผลการรายงานการดำเนินงานเพื่อนำไปใช้ใน การปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการการเรียนการสอนในปีการศึกษาถัดไป แต่ยังคงขาด การสนับสนุนและดำเนินการจัดทำการปฏิบัติที่ดี (best practice) การดำเนินงานตามบริบทของ โรงเรียน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้ครั้งนี้ได้สอดคล้องกับงานวิจัยของผลการวิจัยของอนุพงษ์ ตาบสกุล

(2565, บทคัดย่อ) แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน เป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนบ้านควายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ชั้นประเมินผลและรายงานผลโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งขั้นการประเมินผลและรายงานผลเป็นขั้นสุดท้ายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับต้นๆ เนื่องจากประเมินผลและรายงานผลนิเทศเป็นการรวบรวมและสรุปผลการนิเทศที่ทำให้เราทราบว่าผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนควรพัฒนา แก้ไข ปรับปรุงในด้านใด ซึ่งสามารถนำผลนี้ไปพัฒนาในปีถัดไปได้ทำให้การนิเทศประสบผลสำเร็จมากยิ่งขึ้นและจะเป็นผลดีแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอีกด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบ

2.1 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงานกิจกรรมดำเนินขั้นตอนทุกขั้นตอน ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน โดยเริ่มจากขั้นตอนแรก คือ การดำเนินการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา บริบทต่างๆ เพื่อนำไปสู่การวางแผนการนิเทศ จากนั้นจึงดำเนินการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศ มีการดำเนินการปฏิบัติ การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนสุดท้ายคือ การประเมินผลและการรายงานผลการนิเทศเพื่อนำผลการนิเทศภายในไปปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป เพื่อให้การบริหารจัดการเรียนการสอนเกิดผลดีและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้ผลการวิจัย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริขวัญ สุพรรณคง, และนุชนรา รัตนศิริประภา (2561, บทคัดย่อ) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 1 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่พบว่าไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่า ในภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในวิทยฐานะต่างๆ ที่แตกต่างกัน มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินกิจกรรม หรือปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนทุกขั้นตอนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนหรือการจัดการเรียน การสอนของครู ให้มีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด โดย

ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการ ได้เป็นอย่างดี ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทำให้ผลการวิจัย พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสิริขวัญ สุพรรณคง, และนุชนรา รัตนศิริประภา (2561, บทคัดย่อ) การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 1 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 1 จำแนกตามวิทยฐานะ พบว่าไม่แตกต่าง

2.3 ผลการเปรียบเทียบผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากผู้บริหาร รองผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในสถานศึกษาทุกขนาดมีความเห็นและมีความเชื่อมั่นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาปรับปรุงด้านกิจกรรมเรียนการสอนของสถานศึกษาให้ดีขึ้น และให้ความสำคัญในทุกๆ ขั้นตอนของการนิเทศภายใน ตั้งแต่การศึกษาลงภาพความต้องการจำเป็น ของสถานศึกษา บริบทต่างๆ ของสถานศึกษา บริบทของชุมชนโดยรอบ ความต้องการของสถานศึกษา รวมไปถึงการกำหนดนโยบายการบริหารจัดการต่างๆ เพื่อนำไปสู่การประสบผลสำเร็จของผู้เรียน ตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของอัจฉริย ฤทธิธณ, โกวิท วัชรวิทรานุกร, และศรีเพ็ญ พลเดช (2563, บทคัดย่อ) สภาพและแนวทางการพัฒนาการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูจำแนกขนาดโรงเรียนโดยรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 มีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัย เกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ได้นำเอาผลการวิจัยที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ 3 ลำดับมาดำเนินการเสนอแนะ ได้แก่

1.1 ขั้นการประเมินผลและรายงานผล ซึ่งมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 นั้นจะมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดขึ้นได้ จะต้องมีการประเมินผลและรายงานผลเนื่องจากการประเมินผลและรายงานผลนั้น ทำให้ได้ทราบถึงความสำเร็จของ

การดำเนินหรือข้อบกพร่องต่างๆ ที่สถานศึกษาสามารถนำไปปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นได้ในปีการศึกษาถัดไป

1.2 ขั้นการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 4 ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากการนิเทศภายในโรงเรียน เป็นการให้คำแนะนำ ร่วมกันปรึกษาด้านการจัดการเรียนการสอน รวมไปถึงการให้ความช่วยเหลือใน ด้านการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนต้องการให้ผู้บริหารสถานศึกษาช่วยเหลือในด้านต่างๆ เช่น สื่อ วัสดุอุปกรณ์สำหรับการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของผู้เรียนให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

1.3 ขั้นการสร้างสื่อและเครื่องมือ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับที่ 3 สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 ควรให้ความสำคัญกับการสร้างสื่อและเครื่องมือในการนิเทศภายในโรงเรียน เนื่องจากสื่อและเครื่องมือเป็นกลไกสำคัญในการนิเทศ เพราะจะทำให้สถานศึกษาทราบว่าควรปรับปรุง แก้ไข พัฒนาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในด้านใดเพื่อการแก้ไขได้ตรงจุดประสงค์

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยในครั้งนี้สามารถนำไปปรับใช้กับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนกับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานอื่นๆ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาบทบาทการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2 เพื่อให้ได้แนวทางการพัฒนาบทบาทการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

บรรณานุกรม

- กรรณิกา นิลเพชร. (2558). สภาพการดำเนินงานนิเทศงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มศรีเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- กรองทอง จิระเดชกุล. (2550). คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ชารอักษร.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อ
รองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- กานดา พูลลาภทวี. (2539). สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์ เซ็นเตอร์.
- กำชัย ยุติชาติ. (2564). การดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานของโรงเรียนอนุบาล
วัดลูกแกประชาชนูปถัมภ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี
เขต 2. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- กীরติกร หนูตอ. (2561). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการนำหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- คมสันต์ วงษ์ชาลี. (2561). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของ
ครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดชลบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 18. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จริญญา เกษมศรี. (2560). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครู
ในสถานศึกษาศูนย์ชายแดน อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตร เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จรินทร์ อุตสาหะ, พรสวรรค์ ศิริสาตนันท์, และสุธี วรประดิษฐ์. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถาน
ศึกษาที่ส่งผลต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ
และการศึกษาตามอัธยาศัย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, 8(2), 17.
- จิรวรรณ สุวรรณสาม. (2558). การพัฒนาคู่มือการนิเทศภายในแบบคู่สัญญาโรงเรียนมัธยม
พัชรกิตติยาภา 3 สุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
สุราษฎร์ธานี.
- ชญาภาญจ ตรีเนตร. (2558). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- ชัยยงค์ เพาพาน. (2559). ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2(1), 4-5.
- โซคระวี เจียมพุก. (2563). กระบวนการนิเทศของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลนครปฐม. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ณิฏยรัตน์ ทัพขวา. (2557). การมีส่วนร่วมของโรงเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ณัฐพล วัฒนาชัยมงคล. (2565). ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาศตวรรษที่ 21 โรงเรียนในศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษา ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ดาววรรณ เอมนิล. (2555). การใช้กระบวนการนิเทศภายในเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการสอน โรงเรียนบ้านค่าย อำเภอบ้านค่าย จังหวัดระนอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ถวิล อรัญเวศ. (2560). ผู้บริหารกับการครองตน ครองคน และครองงาน: สูดยอดนักบริหาร. นครราชสีมา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครราชสีมา เขต 4.
- ธงชัย เจนโกศล. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดกาญจนบุรีสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. การค้นคว้าอิสระปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี.
- ธนิสา คุประเสริฐ. (2559). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่คาดหวัง และบทบาทที่ปฏิบัติจริงในการประกันคุณภาพภายในตามการรับรู้ของบุคลากรของสถานศึกษา อาชีวศึกษาเอกชน เขตพื้นที่อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- ปทุมรัตน์ สีฐป. (2560). การพัฒนาคุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ปนัดดา สิริพัฒนกุล. (2558). การศึกษาบทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดระยอง จันทบุรี และตราด. การประชุมวิชาการและการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ 2558 เรื่อง วิจัยรับใช้ชุมชน สร้างสังคมฐานความรู้. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.

ปริศนา กระสังข์, และคนอื่นๆ. (2563). การดำเนินการนิเทศภายในเชิงระบบของโรงเรียน

มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

ปาจริย์ หงษ์แก้ว. (2563). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

บุญยวีร์ เกิดศรี. (2558). บทบาทของสมาชิกกลุ่มยุทธศาสตร์ต่อการส่งเสริมการเกษตรในอำเภอ

แม่เมาะ จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

เพิ่มพูล ร่มศรี. (2558). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาคุุณ

บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ภักพร บุญเคล้า. (2555). ยุทธวิธีการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กโดยใช้ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผล

ต่อคุณภาพผู้เรียน ในเขตตรวจราชการที่ 13. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภัณทิรา สุภาร. (2557). รูปแบบการบริหารการจัดการนิเทศการศึกษา สำหรับศตวรรษที่ 21.

วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ภิชาวิษญ์ ยางงาม. (2564). กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3. การค้นคว้า

อิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

มารุสร์ ต่วนชะเอม. (2551). ความพึงพอใจในการแก้ปัญหาความขัดแย้งในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ของผู้บริหารสถานศึกษา ข้าราชการครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครสวรรค์ เขต 3. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

มูนา จารง. (2560). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะครูผู้สอนในศูนย์

เครือข่ายตลิ่งชัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 2.

วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

รัศมี ภูกันดาน. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโดยใช้ทีมเป็นฐานในโรงเรียน

มัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

วนิดา ฉัตรวิราคม. (2557). การนิเทศและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วรรณิ ภิรมย์คำ. (2558). รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลต่อการบริหารสถานศึกษาขั้น

พื้นฐาน. วารสารศึกษาศาสตร์, 26(2), 35.

- วิชัย มานะพิมพ์. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในเกี่ยวกับการจัดการชั้นเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยธนบุรี กรุงเทพมหานคร.
- วิไลพร อ่อนภูเข. (2561). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศิริพร อิ่มชื่น. (2566). บทบาทการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย ศูนย์สารสนเทศการวิจัย สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ, 7(1), 3-4.
- ศิริวรรณ ลีกิจเจริญผล. (2559). การนิเทศเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถิตย์ เทศาราช, และคนอื่นๆ. (2563). การศึกษาสภาพและแนวทางการพัฒนางานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานอาชีวศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี. อุบลราชธานี : มหาวิทยาลัยราชธานี.
- สมหมาย ปะบุตร. (2558). เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการพัฒนาความเป็นครูวิชาชีพ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สัณชัย พูลสุข. (2556). การดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต.
- สามารถ ผ่องศรี. (2563). รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายวินิตย์ ดวงสนาม. (2561). การนิเทศภายในสถานศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2563). คู่มือดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน "2563 ปีทองแห่งการนิเทศภายใน". ลพบุรี : กลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. (2566). แผนปฏิบัติการประจำปีของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2. ลพบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. (2563). สถิติข้อมูลทางการศึกษา ปีการศึกษา
2563 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ปราจีนบุรี : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2549). ตัวบ่งชี้การเรียนการสอนที่ผู้เรียน
เป็นสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : 21 เซ็นจูรี่.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2546). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตรคุณภาพ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2560). มาตรฐานการกำหนด
ตำแหน่งข้าราชการครู. กรุงเทพฯ : สำนักคณะกรรมการข้าราชการครู.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2561). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาระดับ
ปฐมวัย ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานศูนย์การศึกษาพิเศษ.
กรุงเทพฯ : ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2562). แนวการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สิริขวัญ สุพรรณคง, และนุชนรา รัตนศิริประภา. (2561). การนิเทศการศึกษาของโรงเรียนบรรหาร
แจ่มใสวิทยา 1. วารสารการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 9(1), 3-4.
- สุกฤตยา ปงกันทา. (2561). กลยุทธ์การพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพ สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 และเขต 2. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎี
บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- สุภัจฉรา กาใจ. (2562). แนวทางการบริหารปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่องานนิเทศภายในของโรงเรียนนาโบสถ์
พิทยาคมอำเภอวังเจ้า จังหวัดตาก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่.
- สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. (2553). วิทยาการวิจัย. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- _____. (2557). วิทยาการจัดการ. ลพบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- เสาวลักษณ์ บุญมาก, และตรัยภูมิพันธ์ ตรีตรีศวร. (2564). บทบาทของผู้บริหารกับการนิเทศภายใน
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2.
การประชุมหาตใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติครั้งที่ 12, มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- หน่วยศึกษานิเทศก์. (2562). แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ
ของผู้เรียน. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- หนึ่งฤทัย มะลิทอง. (2560). การตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา ตามทัศนะผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- อนงค์นาถ เคนโพธิ์. (2562). การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ ในโรงเรียนประถมศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อนุพงษ์ ตาปสกุล. (2565). แนวทางการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ของผู้เรียนโรงเรียนบ้านควายวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อนุศิษฐ์ นากแก้ว, และคนอื่นๆ. (2563). การนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลพบุรี เขต 2. วารสารบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 7(6), 3-4.
- อริยะ เอมสมบุญ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทผู้บริหารสถานศึกษากับการนิเทศภายใน สถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39. การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อัจฉริย ฤทธิธิน, โกวิท วัชรวิทรานุกร, และศรีเพ็ญ พลเดช. (2563). สภาพและแนวทางการพัฒนาการ นิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (online), 1(2), 3-4.
- เอกพล กาญจนสำเร็จ. (2560). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับความสำเร็จ ในการบริหารกิจการลูกเสือตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชุมพร เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ สุราษฎร์ธานี.
- Adu, E.O., Akinloye, G.M., & Olaoye, O.F. (2014). Internal and external school supervision: Issues, challenges and way forward. *International Journal of Educational Sciences*, 7(2), 269-278.
- Alkrdem, M. (2021). School-based instructional supervision in Saudi Arabian public secondary schools. Retrieved November 26, 2021, from <https://etheses.whiterose.ac.uk/2335>.
- Al-Madi, S.M. (2020). The Dimension School Supervision As Viewed By Saudi Arabia' Ministry Of Educational Riyadh School District Supervisor. Retrieved April 6, 2020, from <http://umi.com/dissertation/fullcit/3114807>.

- Bass, B.M. (1998). **Transformational leadership: Industrial, military, and educational impact**. New Jersey : Lawrence Erlbaum Associates.
- Caldwell, B. (2000). A Blueprint of Successful Leadership in an Era of Globalisation in Learning. **Paper Presented in a Regional Seminar of Leaders in Rajabhat Institutes, Rajabhat Institute Chombung, 10 November 2000**. Ratchaburi : Rajabhat Institute.
- Conger, J.A, & Kanungo, R.N. (1989). The empowerment process: integrating theory and Practice. **Academy of Management Review**, **13(1)**, 79.
- Cronbach, L.J. (1971). **Essentials of psychological testing** (4th ed.). New York : Harper & Row.
- Fernando, D.M., & Herlihy, B.R. (2010). Supervision of Group Work : Infusing the Spirit of Social Justice. **Journal for Specialists in Group Work**, **35(3)**, 281-289.
- Glickman, C.D., & Ross-Gordon, J.M. (2007). **Supervision and Supervision and curriculum development**. Boston : Allyn & Bacon.
- Goldhammer, R., et al. (1980). **Clinical supervision** (2nd ed.). New York : Holt Rinehart.
- Gorton, R.A. (1983). **School administration and supervision leadership challenges and apporunitties** (2nd ed.). Dubuge : Wm. C.Brown.
- Haiman, T.S., Wiliam, G., & Connor, P.E. (1985). **Management** (4th ed.). Boston : Houghton Mifflin.
- Harris, B.M. (1975). **Supervisory behavior in education**. Englewood Cliff. New Jersey : Prentice-Hall.
- Kenneth, L.C., & Jane, L.P. (2000). **Management and information system organization and technology in the network enterprise** (6th ed.). New York : Prentice-Hall.
- Knezevich, S.I. (1984). **Administration of public education**. New York : Harper & Row.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement**, **30(3)**, 607 – 610.
- Likert, R. (1964). **New pattern of management**. New York : McGraw-Hill.
- Nazare, M.D., & Coimbra, C.T. (2013). "Supervision and evaluation: Teachers' Perspectives," **Humanities and Social Science Journal**, **3(1)**, 5.

- Rizzo, J.F. (2004). **Teachers' and supervisors' perceptions of current and ideal supervision and evaluation practices**. Ed.D Education University of Massachusetts Amherst.
- Zepeda, S.J. (2007). **Instructional supervision: Applying tools and concepts** (2nd ed.). New York : Eye on Education.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปณิดา เนื่องพะนอม	อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. อาจารย์ ดร. ภัสกร เลาสวัสดิ์กุล	คณบดีคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. อาจารย์ ดร.สรรัชต์ ชูชีพ	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ศศ๖/๒๕๖๗

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสริมทรัพย์ วรปัญญา

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวจุฬามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.กิตยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๔๗/๒๕๖๗ วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุมัติเป็นผู้อยู่เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย หาญกล้า

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขออนุมัติจากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๔๐๐/๒๕๖๗

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปณิดา เนืองพะนอม

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๙๘/๒๕๖๗

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ ๓๙๙/๒๕๖๗

วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เรียน อาจารย์ ดร.สรชัย ชูชีพ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. คำโครงการค้นคว้าอิสระ
 ๒. แบบสอบถามการค้นคว้าอิสระ
 ๓. แบบประเมินคุณภาพเครื่องมือ

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๐๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวตล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการค้นคว้าอิสระ ซึ่งนักศึกษาได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

ในการนี้ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังกล่าว ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

(อาจารย์ ดร.ภัสสกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก ค

การหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ (IOC)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ตารางที่ 1 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	
		1	2	3	4	5			
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม									
1	1. ตำแหน่ง ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ) ☐ ข้าราชการครู	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
2	2. วิทยฐานะ ☐ ไม่มีวิทยฐานะ ☐ ชำนาญการ ☐ ชำนาญการพิเศษ ☐ เชี่ยวชาญ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
3	3. ขนาดของสถานศึกษา ☐ ขนาดเล็ก (นักเรียน1 - 120 คน) ☐ ขนาดกลาง (นักเรียน 121 – 600 คน) ☐ ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 คน ขึ้นไป)	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลพื้นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา									
1	1. วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	+1	+1	+1	+1	-1	0.6	ใช้ได้	
2	2. วิทยฐานะของผู้บริหารสถานศึกษา ☐ ชำนาญการ ☐ ชำนาญการพิเศษ ☐ เชี่ยวชาญ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้	

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
3	3 .ประสบการณ์การในการบริหารสถานศึกษา ☐ น้อยกว่า 5 ปี ☐ 5 - 10 ปี ☐ มากกว่า 10 ปี	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน								
การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ								
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจบริบทหรือสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและสำรวจความต้องการของครูในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
การวางแผนการนิเทศ								
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์ นโยบาย เพื่อวางแผนและจัดทำคู่มือในการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
6	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้วยการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	0	+1	0	+1	+1	0.6	ใช้ได้
7	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามสภาพแวดล้อมหรือบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานพร้อมทั้งระบุหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมและชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตนเอง	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ในความรับผิดชอบในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำในการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	0.8	ใช้ได้
12	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่การนิเทศภายในโดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
การสร้างสื่อและเครื่องมือ								
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือที่ใช้สำหรับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้อย่างถูกต้องสมบูรณ์เพื่อให้การนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
15	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแก่คณะกรรมการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการออกแบบสื่อ/เครื่องมือการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
17	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างสื่อเครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับการนิเทศในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
18	ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง	+1	+1	+1	0	+1	+1	ใช้ได้
19	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
20	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลจากสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาสะท้อนผลและประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
21	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างคู่มือการใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน								
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบถึงเป้าหมายในการดำเนินงานการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อหาเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
25	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
26	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้ได้รับการนิเทศภายใน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
29	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
30	ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอแนะเทคนิคการสอน วิธีการสอนใหม่ ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงให้แก่ผู้ได้รับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
31	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้ได้รับการนิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
32	ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งผลการนิเทศภายในให้ผู้ได้รับการนิเทศทราบหลังจากการดำเนินการนิเทศเสร็จสิ้น เพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองเพิ่มเติมเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานนำไปสู่การเป็นห้องเรียนคุณภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้สถานศึกษามีการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกห้องเรียน/ชั้นเรียน และทำการนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ในแต่ละปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
การประเมินผลและรายงานผล								
34	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการนิเทศภายในและผู้ได้รับการนิเทศเมื่อสิ้นปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
35	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และสรุปผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
36	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการนิเทศเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
37	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมินกลับมาสะท้อนคิด แนะนำครูผู้สอนในการพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
38	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานการนิเทศในทุกเดือน	+1	+1	0	+1	+1	0.8	ใช้ได้
39	ผู้บริหารสถานศึกษามีดำเนินการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ข้อที่	ข้อความ	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
		1	2	3	4	5		
40	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติที่ดีที่เป็นเลิศของสถานศึกษาที่นำไปสู่ความสำเร็จ (best practice) และทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้
41	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป	+1	+1	+1	+1	+1	+1	ใช้ได้

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้ (try out)
เครื่องมือในการวิจัย

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๕๘๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้ เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษา จะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. กัตยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ว๕๘๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการทดลองใช้ เครื่องมือ (Try out) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและปรับปรุงเครื่องมือที่สร้างขึ้น

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านอนุญาตให้นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสถานศึกษาของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดี ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อและประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ภัสยกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/๖๖๗

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ วาที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาในสังกัดของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อ และประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ภัสกร เลาสวัสดิกุล)
คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร. ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ที่ อว. ๐๖๒๘.๐๒/ว๖๖๘

คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ถนนนารายณ์มหาราช
อ.เมือง จ.ลพบุรี ๑๕๐๐๐

๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขออนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระ

เรียน ผู้อำนวยการสถานศึกษา

ด้วยนางสาวจุฑามาศ แก้วพวง รหัสนักศึกษา ๖๕๒๑๗๐๑๐๒๑๕ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้รับอนุมัติให้ทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ โดยมีรองศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.ชูชาติ พยอมเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภูวดล จุลสุคนธ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการเก็บข้อมูล ซึ่งสถานศึกษาของท่านได้ถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลในครั้งนี้

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน อนุญาตให้นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง ดำเนินการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในการค้นคว้าอิสระกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในสถานศึกษาสังกัดของท่าน หวังอย่างยิ่งในความกรุณาและอนุญาตให้นักศึกษาดำเนินการเก็บข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ นักศึกษาจะเป็นผู้ติดต่อ และประสานขอความอนุเคราะห์ด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.กียรติกร เลาสวัสดิกุล)

คณบดีคณะครุศาสตร์ ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

โทร.๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

โทรสาร ๐-๓๖๔๑-๑๑๑๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban_edu@lawasri.tru.ac.th

ภาคผนวก ฉ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน
เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต 2

2. ผู้วิจัยต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ขอความกรุณาท่านโปรดช่วยตอบแบบสอบถามทุกข้อตามความเป็นจริงเพราะข้อมูลที่เป็นจริงของท่านจะมีคุณประโยชน์อย่างยิ่งต่องานวิจัยและจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา ซึ่งการตอบแบบสอบถามในครั้งนี้จะไม่มีผลกระทบต่อนาน และการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด เพราะผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์และนำเสนอผลในภาพรวมเท่านั้น

3. แบบสอบถามฉบับนี้มีทั้งหมด 3 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 3 บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2

4. ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายใน

โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสภานพบุรีเขต 2

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. ตำแหน่ง

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา (ผู้อำนวยการ, รองผู้อำนวยการ)☐ ข้าราชการครู

2. วิทยฐานะ

☐ ไม่มีวิทยฐานะ☐ชำนาญการ☐ชำนาญการพิเศษขึ้นไป

3. ขนาดของสถานศึกษา

☐ ขนาดเล็ก (นักเรียน 1 - 120 คน)☐ ขนาดกลาง (นักเรียน 121 - 600 คน)☐ ขนาดใหญ่ (นักเรียน 601 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ และเติมข้อความใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. วุฒิการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

☐ปริญญาตรี ☐ปริญญาโท☐ปริญญาเอก

2. วิทยฐานะของผู้บริหารสถานศึกษา

☐ชำนาญการ☐ชำนาญการพิเศษ☐เชี่ยวชาญ

3. ประสบการณ์การในการบริหารสถานศึกษา

☐น้อยกว่า 5 ปี☐5 - 10 ปี☐มากกว่า 10 ปี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2 ประกอบด้วย

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่ตรงกับสภาพความเป็นจริงซึ่งกำหนดให้คะแนน ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ปฏิบัติตามกระบวนการนั้นในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ						
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสำรวจบริบทหรือสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเพื่อนำไปวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินและสำรวจความต้องการของครูในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสำรวจปัญหาเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนในสถานศึกษา					
การวางแผนการนิเทศ						
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมาจัดลำดับความสำคัญเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลมากำหนดเป้าหมาย/จุดประสงค์ นโยบาย เพื่อวางแผนและจัดทำคู่มือในการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
6	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการควบคุมมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาด้วยการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการวางแผนการดำเนินงานการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามสภาพแวดล้อมหรือบริบทของสถานศึกษา					
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานพร้อมทั้งระบุหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างเหมาะสมและชัดเจน					
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน และสามารถประเมินผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้ด้วยตนเอง					
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในความรับผิดชอบในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
11	ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทเป็นผู้นำในการวางแผนการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
12	ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่การนิเทศภายในโดยคำนึงถึงความถนัดของแต่ละบุคคลในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
การสร้างสื่อและเครื่องมือ						
13	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดทำคู่มือที่ใช้สำหรับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนไว้อย่างถูกต้องสมบูรณ์เพื่อให้การนิเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน					
14	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมและมีส่วนรับผิดชอบในการดำเนินการสร้างสื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
15	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนแก่คณะกรรมการนิเทศภายใน					
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการออกแบบสื่อ/ เครื่องมือการนิเทศภายในให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษา					
17	ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดให้คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างสื่อเครื่องมือการนิเทศที่สอดคล้องกับการนิเทศในยุคศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการใช้ ICT ในรูปแบบต่างๆ					
18	ผู้บริหารสถานศึกษานำสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้เพื่อหาประสิทธิภาพก่อนนำไปใช้จริง					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการใช้สื่อและเครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
20	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลจากสื่อและเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาสะท้อนผลและประเมินผลและปรับปรุงพัฒนาสื่อและเครื่องมือการนิเทศภายในให้ดียิ่งขึ้น					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการสร้างคู่มือการใช้สื่อและเครื่องมือการนิเทศภายใน					
การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน						
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในเพื่อซักซ้อมความเข้าใจ					
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะครูและบุคลากรในสถานศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบถึงเป้าหมายในการดำเนินงานการนิเทศภายใน					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเพื่อหาเทคนิคและวิธีการที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา					
25	ผู้บริหารสถานศึกษาเลือกใช้เทคนิคและวิธีการในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่เหมาะสมกับบริบทและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาตามปฏิทินการนิเทศที่กำหนดไว้					
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการปฏิบัติการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
28	ผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำปรึกษาแก่คณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและผู้ได้รับการนิเทศภายใน					
29	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
30	ผู้บริหารสถานศึกษาเสนอแนะเทคนิคการสอน วิธีการสอนใหม่ๆ ที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ให้แก่ผู้ได้รับการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
31	ผู้บริหารสถานศึกษาให้คำแนะนำที่ดีแก่ผู้ได้รับการนิเทศ และผู้ได้รับการนิเทศได้รับความช่วยเหลือในด้านต่างๆ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากดำเนินการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
32	ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งผลการนิเทศภายในให้ผู้ได้รับการนิเทศทราบหลังจากการดำเนินการนิเทศเสร็จสิ้น เพื่อนำผลการนิเทศไปปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเองเพิ่มเติม เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพตามมาตรฐานนำไปสู่การเป็นห้องเรียนคุณภาพ					

ข้อ	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการนิเทศภายในโดยใช้ ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
การประเมินผลและรายงานผล						
33	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้สถานศึกษามีการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอทุกห้องเรียน/ชั้นเรียน และทำการนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ในแต่ละปีการศึกษา					
34	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการนิเทศภายในและผู้ได้รับการนิเทศเมื่อสิ้นปีการศึกษา					
35	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูล ประเมินผล และสรุปผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน					
36	ผู้บริหารสถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ได้รับการนิเทศเสนอแนะทางแก้ไขปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอน					
37	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำผลการประเมินกลับมาสะท้อนคิด แนะนำครูผู้สอนในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น					
38	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนมีการประเมินผลความก้าวหน้าในการดำเนินงานการนิเทศในทุกเดือน					
39	ผู้บริหารสถานศึกษามีดำเนินการจัดทำรายงานผลการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนเมื่อสิ้นปีการศึกษา					
40	ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการจัดทำรายงานผลการปฏิบัติที่ดีที่เป็นเลิศของสถานศึกษาที่นำไปสู่ความสำเร็จ (best practice) และทำการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบ					
41	ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะไปปรับปรุงพัฒนาการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในปีการศึกษาถัดไป					

ข้อเสนอแนะลักษณะของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ดีในการนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียน
เป็นฐาน เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ควรมีลักษณะอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประวัติผู้ทำการค้นคว้าอิสระ

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางสาวจุฑามาศ แก้วพวง
วัน เดือน ปี เกิด	วันที่ 20 เดือนกันยายน พ.ศ. 2534
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 95 หมู่ที่ 5 ตำบลดงมูลเหล็ก อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ 67000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2558 ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ จังหวัดเพชรบูรณ์ พ.ศ. 2568 ครุศาสตรมหาบัณฑิต (ค.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี